

BN Bank ASA
RAPPORT 4. KVARTAL | 2017

Nøkkeltall	3
Styrets beretning	5
KONSERN	
Resultatregnskap	10
Balanse	11
Endring i egenkapital	12
Kontantstrømoppstilling	13
Noter	14
Note 1. Regnskapsprinsipper	15
Note 2. Informasjon om driftssegmenter	15
Note 3. Verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	16
Note 4. Virkelig verdi av finansielle instrumenter	17
Note 5. Andre driftsinntekter	18
Note 6. Tap og nedskrivninger på utlån og garantier	19
Note 7. Oversikt over brutto forvaltet utlån	20
Note 8. Overføring av utlån til SpareBank1 Næringskreditt	20
Note 9. Overføring av utlån til SpareBank1 Boligkreditt	21
Note 10. Innlån	21
Note 11. Virkelig verdi av finansielle instrumenter sammenlignet med innregnet verdi	22
Note 12. Motregningsrett finansielle derivater	23
Note 13. Kapitaldekning	25
Note 14. Betingede utfall og hendelser etter balansedag	26
Note 15. Resultatregnskap 5 siste kvartal	26
Note 16. Avsetning restrukturering	26
MORSELSKAP	
Resultatregnskap	27
Balanse	28
Endring i egenkapital	29
Kontantstrømoppstilling	30
Noter	31
Note 1. Regnskapsprinsipper	32
Note 2. Verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	32
Note 3. Virkelig verdi av finansielle instrumenter	33
Note 4. Andre driftsinntekter	34
Note 5. Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	35
Note 6. Tap og nedskrivninger på utlån og garantier	35
Note 7. Oversikt over brutto forvaltet utlån	36
Note 8. Overføring av utlån til SpareBank1 Næringskreditt	36
Note 9. Overføring av utlån til SpareBank1 Boligkreditt	37
Note 10. Innlån	37
Note 11. Virkelig verdi av finansielle instrumenter sammenlignet med innregnet verdi	39
Note 12. Motregningsrett finansielle derivater	40
Note 13. Kapitaldekning	41
Note 14. Betingede utfall, hendelser etter balansedag	42
Note 15. Resultatregnskap 5 siste kvartal	42
Note 16. Avsetning restrukturering	42
Uttalelse fra revisor	43

KONSERN

Millioner kroner	Referanse	Året 2017	Året 2016
Resultatsammendrag			
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		470	411
Sum andre driftsinntekter		172	180
Sum inntekter		642	591
Sum andre driftskostnader		255	220
Driftsresultat før tap på utlån		387	371
Tap på utlån		-8	23
Resultat før skatt		395	348
Beregnet skattekostnad		101	85
Resultat etter skatt		294	263
Resultat fra virksomhet under avhendelse		4	-2
Resultat inkl avsluttet virksomhet		298	261
Lønnsomhet			
Egenkapitalrentabilitet	1	8,3 %	7,3 %
Rentenetto	2	1,75 %	1,36 %
Kostnadsprosent	3	39,7 %	37,2 %
Kostnadsprosent inkl egenkapitalpåslag og avkastning på egenkapital i SpareBank 1 Næringskreditt	4	37,4 %	32,0 %
Balansetall			
Brutto utlån		20 837	21 511
Innskudd fra kunder		13 637	13 411
Innskuddsdekning	5	65,4 %	62,3 %
Utlånsvekst (brutto) siste 12 måneder		-3,1 %	-13,9 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder		1,7 %	-9,2 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	6	26 851	30 288
Forvaltningskapital		26 168	27 797
Likviditetsdekning (LCR)	7	140 %	339 %
Balansetall inkl. SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt			
Brutto utlån		36 518	38 373
Innskudd fra kunder		13 637	13 411
Utlånsvekst (brutto) siste 12 måneder		-4,8 %	-17,5 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder		1,7 %	-9,2 %
Innskuddsdekning forvaltet		37,3 %	34,9 %
Tap og mislighold konsern			
Tapsprosent utlån	8	-0,04 %	0,10 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån		0,47 %	0,44 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	9	1,05 %	1,78 %
Tap og mislighold inkl SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt			
Tapsprosent utlån	10	-0,02 %	0,05 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån		0,27 %	0,25 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	11	0,60 %	1,00 %
Soliditet			
Kapitaldekning		29,57 %	28,82 %
Kjernekapitaldekning		26,11 %	23,83 %
Ren kjernekapital		23,39 %	21,40 %
Kjernekapital		3 510	3 282
Ansvarlig kapital		3 976	3 968
Kontor og bemanning			
Antall kontor		2	2
Antall årsverk		111	108
Aksjer			
Resultat per aksje i perioden (hele kroner)		21,11	18,49

Utvalgte nøkkeltall er definert på neste side

Forklaring til nøkkeltallene

1) Egenkapitalrentabilitet

Beregnes som årest resultat inkl avsluttet virksomhet (298 millioner kroner) justert for påløpte renter på fondsobligasjoner (14 millioner kroner) i prosent av gjennomsnittlig egenkapital (3.825 millioner kroner) juster for gjennomsnittlig netto verdi av fondsobligasjoner (401 millioner kroner).

2) Rentenetto

Sum rentenetto hittil i år i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital i perioden

3) Kostnadsprosent

Sum driftskostnader i prosent av sum driftsinntekter

4) Kostnadsprosent justert for egenkapitalpåslag og avkastning på egenkapital i Sparebank 1 Næringskreditt

Inntekt er oppjustert med egenkapitalpåslag og avkastning på egenkapital i Sparebank 1 Næringskreditt (40 millioner kroner)

5) Innskuddsdekning

Beregnes som innskudd fra kunder i prosent av utlån til kunder

6) Gjennomsnittlig forvaltningskapital

Beregnes som gjennomsnitt av kvartalvis forvaltningskapital inneværende år

7) Likviditetsdekning (LCR)

Beregnes som forholdet mellom likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang i et 30 dagers alvorlig stressscenario

8) Tapsprosent utlån

Beregnes som netto tap hittil i år i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån

9) Andre tapsutsatte engasjement

Beregnes som forholdet mellom brutto hovedstol på øvrige lån hvor det er foretatt individuelle nedskrivninger (jfr egen tabell i note 6) og brutto utlån (tallene er inkludert garantiporteføljen til og med 2016)

10) Tapsprosent utlån

Beregnes som netto tap hittil i år i prosent av gjennomsnittlig brutto forvaltet utlån, inklusive utlån i Sparebank 1 Næringskreditt og Sparebank 1 Boligkreditt, se tabell note 7,

11) Andre tapsutsatte engasjement

Beregnes som forholdet mellom brutto hovedstol på øvrige lån hvor det er foretatt individuelle nedskrivninger (jfr egen tabell i note 6) og brutto forvaltet utlån inklusive utlån i Sparebank 1 Næringskreditt og Sparebank 1 Boligkreditt, se tabell note 7 (tallene er inkludert garantiporteføljen til og med 2016)

Styrets beretning

Oppsummering 4. kvartal 2017

Tall i parentes gjelder 3. kvartal 2017.

- Resultat etter skatt ble 70 millioner kroner (69 millioner kroner)
- Netto renteinntekter ble 123 millioner kroner (108 millioner kroner)
- Andre driftsinntekter ble 46 millioner kroner, herav 0 millioner kroner i verdiendringer på finansielle instrumenter (48 millioner kroner, herav 7 millioner kroner i verdiendringer på finansielle instrumenter)
- Andre driftskostnader utgjorde 66 millioner kroner (64 millioner kroner).
- Kostnadene utgjorde 39 prosent av sum inntekter (41 prosent)
- Avkastning på egenkapitalen etter skatt ble 8,2 prosent¹ (8,2 prosent)
- Tap på utlån utgjorde 4 millioner kroner (0 millioner kroner)
- Forvaltet utlånsvolum i bedriftsmarkedet (inklusive overført til Sparebank 1 Næringskreditt) ble redusert med 0,3 milliarder kroner, mens forvaltet utlån i personmarked (inklusive overført til Sparebank 1 Boligkreditt) økte med 0,1 milliarder kroner

Oppsummering per 31. desember 2017

Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor.

- Netto renteinntekter ble 470 millioner kroner (411 millioner kroner)
- Andre driftsinntekter ble 172 millioner kroner (180 millioner kroner)
- Resultat etter skatt ble 298 millioner kroner (261 millioner kroner)
- Andre driftskostnader utgjorde 255 millioner kroner (220 millioner kroner)
- Kostnadene utgjorde 40 prosent av sum inntekter (37 prosent)
- Avkastning på egenkapitalen etter skatt ble 8,3 prosent¹ (7,3 prosent)
- Samlet forvaltet utlånsportefølje er redusert med 1,9 milliarder kroner siste 12 måneder (redusert med 8,2 milliarder kroner), hvorav BM-porteføljen er redusert med 2,4 milliarder kroner og PM-porteføljen øker med 0,5 milliarder kroner
- Utlånsmargin målt mot 3 måneders nibor innenfor personmarked økte med 31

basispunkter siste 12 måneder til 1,83 prosent (1,52 prosent). Utlånsmarginen innenfor bedriftsmarked økte i samme periode med 25 basispunkter til 2,80 prosent (2,55 prosent)

- Innskuddsmargin målt mot 3 måneders nibor falt med 17 basispunkter siste 12 måneder til 0,01 prosent (0,18 prosent)
- Tap på utlån utgjorde en inntektsføring på 8 millioner kroner (kostnadsføring på 23 millioner kroner)
- Kapitaldekning 29,6 prosent (28,8 prosent)
- Kjernekapitaldekning 26,1 prosent (23,8 prosent)
- Ren kjernekapitaldekning 23,4 prosent (21,4 prosent)

Resultat for 4. kvartal 2017

Tall i parentes gjelder 3. kvartal 2017.

I 4. kvartal 2017 ble resultatet etter skatt 70 millioner kroner (69 millioner kroner). Det ga en annualisert egenkapitalavkastning på 8,2 prosent (8,2 prosent). Høyere rentenetto og utbytte fra SpareBank 1 Boligkreditt trekker opp resultatet, mens høyere tap, lavere provisjonsinntekter og høyere kostnader trekker resultatet ned sammenlignet med 3. kvartal. I tallene for 4. kvartal og for året 2017 er bankens utstedte fondsobligasjoner reklassifisert fra gjeld til egenkapital. Dette øker rentenettoen med omtrent 5 millioner kroner for 4. kvartal. Skatteeffekten av reklassifisering av fondsobligasjoner for hele 2017 er i sin helhet tatt i 4. kvartal. Skatteeffekten utgjør en kostnad på 4,8 millioner kroner for 2017 hvorav 3,6 millioner kroner er knyttet til rentekostnaden i 1-3. kvartal.

Sum inntekter var 169 millioner kroner (156 millioner kroner).

MILL. KR	4. KV 17	3. KV 17	Endring
Sum inntekter	169	156	13
Margin- og volumeffekter			4
Forsinkelsesrenter og rentenettogebyrer			6
Provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt			-1
Verdiendringer			-7
Utbytte			7
Reklassifisering av fondsobligasjoner			5
Øvrige endringer			-1

¹ I tallene for 4. kvartal og for året 2017 er bankens utstedte fondsobligasjoner regnskapsmessig reklassifisert fra gjeld til egenkapital. I beregningen av egenkapitalavkastning er imidlertid fondsobligasjoner behandlet som gjeld. Se «Forklaring til nøkkeltall» for nærmere beskrivelse.

Netto renteinntekter ble i 4. kvartal 123 millioner kroner (108 millioner). En forbedret utlånsmargin innen både bedrifts- og personmarked og høyere rentenettogebyrer bidrar positivt, mens lavere innskuddsmargin trekker ned resultatet. Som nevnt ovenfor er bankens utstedte fondsobligasjoner reklassifisert fra gjeld til egenkapital og dette øker rentenettoen med omtrent 5 millioner kroner.

Andre driftsinntekter eksklusive verdiendringer ble i 4. kvartal 46 millioner kroner (41 millioner kroner). Hovedforklaringen på økningen er at banken mottok utbytte på 7 millioner kroner fra Sparebank 1 Boligkreditt i 4. kvartal. Provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt utgjorde 37 millioner kroner (38 millioner kroner). Negativt resultatbidrag fra eiendomsmeglerselskapet BN Bolig utgjorde 4 millioner kroner (2 millioner kroner).

Driftskostnadene ble 66 millioner kroner i 4. kvartal 2017 (64 millioner kroner). Justert for inntjening i SpareBank 1 Næringskreditt utgjorde kostnadene 37 prosent av inntektene (42 prosent).

I 4. kvartal 2017 ble tapene 4 millioner kroner (0 millioner kroner). Individuelle og gruppevisse tap på utlån fordeler seg som følger:

MILL. KR	INDIVIDUELLE	GRUPPE	SUM
Bedriftsmarked	0	1	1
Personmarked	0	5	5
Garantiporteføljen	-2	0	-2
Sum	-2	6	4

Per 31. desember 2017

Tall i parentes gjelder per 31. desember 2016.

Per 4. kvartal 2017 oppnådde BN Bank-konsernet et resultat etter skatt på 298 millioner kroner (261 millioner kroner). Dette gir en egenkapitalavkastning etter skatt på 8,3 prosent (7,3 prosent). En forbedret rentenetto, høyere samlede provisjonsinntekter og lavere tap på utlån trekker opp resultatet, mens lavere verdiendringer, økte kostnader og negativ resultatandel fra eiendomsmeglerforetaket BN Bolig trekker ned sammenlignet med tilsvarende periode i 2016.

Inntekter

Sum inntekter ble 642 millioner kroner (591 millioner kroner).

MILL. KR	2017	2016	Endring
Sum inntekter	642	591	51
Margin- og volumeffekter			5
Forsinkelsesrenter og rentenettogebyrer			15
Provisjonskostnader			9
Provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt			25
Verdiendringer			-18
Utbytte			-6
Reklassifisering av fondsobligasjoner			20
Øvrige endringer			1

Bankens rentenetto ble 470 millioner kroner (411 millioner kroner). Bankens utlånsmargin i forvaltet portefølje målt mot 3 måneders nibor per 4. kvartal 2017 var 2,19 prosent (1,99 prosent). Innskuddsmargin for banken målt mot 3 måneders nibor ble 0,01 prosent (0,18 prosent). Andre driftsinntekter utgjorde 172 millioner kroner per 31. desember 2017 (180 millioner kroner). Lavere provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Næringskreditt som følge av lavere volum, lavere verdiendringer og negativ resultatandel fra eiendomsmeglerforetaket BN Bolig trekker ned, mens økte provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt bidrar positivt. I tillegg var andre driftsinntekter per 4. kvartal 2016 positivt påvirket av inntektsført utbytte fra Visa Norge.

For lån som er overført til SpareBank1 Boligkreditt AS og SpareBank1 Næringskreditt AS mottar banken en provisjon som beregnes som utlånsrenten på lånene fratrasket kostnader i selskapene. For lån overført til SpareBank1 Næringskreditt inkluderer disse kostnadene også et påslag for den kapital eierne har skutt inn på vegne av BN Bank. Per 31. desember 2017 utgjorde dette egenkapitalpåslaget 28 millioner kroner før skatt (76 millioner kroner).

Kostnader

Driftskostnadene utgjorde 255 millioner kroner (221 millioner kroner). Kostnadsøkningen er i stor grad knyttet til en økt bruk av markedsføring og økt satsning på automatisering og digitalisering. Økt grad av digitalisering har muliggjort nye satsninger uten vesentlige kostnadspåslag. Kostnadene per 31. desember 2017 utgjorde 40 prosent av sum inntekter (37 prosent). Justert for inntjening i SpareBank 1 Næringskreditt er kostnadsprosenten 37 prosent (32 prosent).

Tap og mislighold

Netto tap på utlån og garantier utgjorde en inntektsføring på 8 millioner kroner (kostnadsføring på 23 millioner kroner).

Mislighold over 90 dager utgjorde 0,47 prosent av brutto utlån i konsernet per 31. desember 2017 (0,44 prosent). Med fradrag for individuelle nedskrivninger utgjorde misligholdte og tapsutsatte engasjementer 284 millioner kroner (396 millioner kroner) ved utgangen av 4. kvartal 2017, tilsvarende 1,36 prosent (1,85 prosent) av brutto utlån i konsernet og garantiporteføljen. Se note 6 for ytterligere informasjon.

Tap per 31. desember 2017 fordeler seg slik:

MILL. KR	INDIVIDUELLE	GRUPPE	SUM
Bedriftsmarked	-19	4	-15
Personmarked	4	10	14
Garantiporteføljen	-7	0	-7
Sum	-22	14	-8

Tapsavsetningene er 107 millioner kroner ved utgangen av 4. kvartal 2017 (101 millioner kroner). Av dette utgjør individuelle nedskrivninger 32 millioner kroner (40 millioner kroner) og gruppenedskrivninger 75 millioner kroner (61 millioner kroner). Samlede tapsavsetninger per utgangen av 4. kvartal 2017 fordeler seg som følger:

	TAPSAVSETNING (MILL. KR)	% AV BRUTTO UTLÅN KONERN
Bedriftsmarked	84	0,92 %
Personmarked	23	0,20 %

Den såkalte garantiporteføljen, som besto av garantier knyttet til en låneportefølje som i sin tid ble solgt til SpareBank 1 SMN, ble avvirket i fjerde kvartal. I 2017 ble det inntektsført 7 millioner kroner under tap knyttet til denne porteføljen.

Balanseutvikling og kapitalforhold

Brutto forvaltet utlån² er redusert med 1,9 milliarder kroner tilsvarende 4,8 prosent siste 12 måneder. Brutto forvaltet utlån utgjorde 36,5 milliarder kroner per utgangen av 4. kvartal 2017 (38,4 milliarder kroner).

MILL. KR	31.12.2017	31.12.2016
Brutto utlån	36 518	38 373
Endring siste 12 mnd	-1 855	-8 160

² Brutto forvaltet utlån er summen av bedrifts- og personmarkedet i BN Bank, SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt.

Brutto forvaltet utlån er fordelt på følgende segmenter:

MILL. KR	31.12.2017	31.12.2016
Personmarkedet	23 286	22 803
Bedriftsmarked	13 232	15 570

Bankens styre besluttet i 1. kvartal 2017 å endre BM-strategien fra nedbygging til å bevare og videreutvikle den lønnsomme delen av gjenværende portefølje. Utlånsvolumet i BM-porteføljen er redusert med 2,4 milliarder kroner, tilsvarende 15,0 prosent siste 12 måneder. Reduksjonen er i hovedsak knyttet til den delen av porteføljen som ønskes avvirket. Utlånsvolumet i personmarkedet har økt med 0,5 milliarder kroner, tilsvarende 2,1 prosent i samme periode.

Innskuddsvolumet er økt med 0,2 milliarder kroner, tilsvarende 1,7 prosent. Samlede innskudd var 13,6 milliarder kroner per utgangen av 4. kvartal (13,4 milliarder kroner). Innskuddsdekningen var 65,8 prosent ved utgangen av 4. kvartal (62,9 prosent).

Banken har utstedt sertifikater og obligasjoner for 3 milliarder kroner i det norske obligasjonsmarkedet i 2017 (200 millioner kroner). Banken har en konservativ likviditetsstrategi. Målet er at banken skal kunne klare seg uten tilgang til ny ekstern finansiering i 12 måneder. Ved utgangen av 4. kvartal 2017 tilfredsstilte banken målsettingen. Bankens likviditetsportefølje utgjorde 4,5 milliarder kroner (5,8 milliarder kroner) ved utgangen av 4. kvartal 2017. Bankens LCR var pr 31. desember 2017 140 prosent.

Per utgangen av 4. kvartal 2017 er det overført utlån tilsvarende 4,1 milliarder kroner (6,2 milliarder kroner) til SpareBank 1 Næringskreditt og 11,5 milliarder kroner (10,6 milliarder kroner) til SpareBank 1 Boligkreditt. Samlet har banken overført 31 prosent (40 prosent) av næringslånene og 50 prosent (47 prosent) av boliglånene til ovennevnte selskaper.

Bankens forvaltningskapital var 26,2 milliarder kroner per 31. desember 2017 (27,8 milliarder kroner). Inkludert lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt var forvaltningskapitalen 41,9 milliarder kroner (44,7 milliarder kroner).

Bankens kapitaldekning, kjernekapitaldekning og ren kjernekapitaldekning er som følger:

TALL I PROSENT	31.12.2017	31.12.2016
Kapitaldekning	29,6	28,8
Kjernekapitaldekning	26,1	23,8
Ren kjernekapitaldekning	23,4	21,4

Banken fikk i desember 2016 meddelt et Pilar 2-tillegg på 3 prosent. Med bakgrunn i dette har styret fastsatt at bankens kapitalmål skal være det til enhver tid gjeldende regulatoriske minimumskrav og bufferkrav til ren kjerne i henhold til Pilar 1 med tillegg av bankens gjeldende Pilar 2-tillegg og en administrasjonsbuffer på 0,25 prosentpoeng. Per desember 2017 utgjør dette 15,25 prosent. Per utgangen av 4. kvartal er ren kjernekapitaldekning i konsernet høyere enn målsatt. Se note 13 for ytterligere detaljer vedrørende kapitaldekning og soliditet.

Regnskapsprinsipp

BN Bank avlegger konsernregnskap i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS). Se note 1 for nærmere informasjon.

Kvartalsregnskapet gir etter styrets vurdering et korrekt bilde av konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Forutsetningene for fortsatt drift er til stede og det er lagt til grunn i kvartalsregnskapet.

Datterselskaper

BN Bank-konsernet består av BN Bank ASA, kredittforetaket Bolig- og Næringskreditt AS (BNkreditt) og eiendomsselskapet Collection Eiendom AS.

BNkreditt avlegger selskapsregnskap i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS). Collection Eiendom avlegger regnskapet etter NGAAP. Se note 1 for nærmere informasjon.

Bolig- og Næringskreditt AS (BNkreditt)

BNkreditt har en portefølje av lavrisiko pantelån til næringseiendom. Selskapet hadde per 31. desember 2017 en brutto utlånsportefølje på 6,6 milliarder kroner, mot 7,5 milliarder kroner per 31. desember 2016. Per 31. desember 2017 er det overført en utlånsportefølje på 4,1 milliarder kroner til SpareBank 1 Næringskreditt.

Resultat etter skatt ble 117 millioner kroner per utgangen av 4. kvartal 2017 mot et resultat etter skatt på 115 millioner kroner i samme periode i 2016.

Tap på utlån utgjorde en inntektsføring på 5 millioner kroner per utgangen av 4. kvartal 2017, mot en kostnadsføring på 11 million kroner i samme periode 2016. Individuelle nedskrivninger er netto redusert med 4 millioner hittil i 2017. Gruppenedskrivningen utgjør per utgangen av 4. kvartal 34 millioner (uendret siste tolv måneder).

BNkreditt har utestående obligasjonsgjeld på 0,0 milliarder kroner per utgangen av 4. kvartal 2017 mot 0,9 milliarder kroner per utgangen av 4. kvartal 2016.

BN Bank har garantert for at BNkreditt skal ha en kapitaldekning og etterstående finansiering fra banken på minimum 20 prosent. Dette innebærer at dersom kapitaldekningen i BN Kreditt er lavere enn 20 prosent skal banken stå tilbake for et beløp tilsvarende differansen. Kapitaldekningen var 39,1 prosent per utgangen av 4. kvartal 2017.

Collection Eiendom AS

Collection Eiendom ble opprettet i 2010 for å eie og forvalte overtatt fast eiendom. Selskapet eier ved utgangen av 2017 aksjene i to eiendomsselskaper.

Resultat etter skatt i selskapet er 0 millioner kroner per utgangen av 4. kvartal 2017 (0 millioner kroner).

Utsiktene framover

BN Bank har iverksatt flere tiltak som har bidratt til økt lønsomhet og som skal styrke bankens lønnsomhet ytterligere framover.

For å styrke distribusjonskraften innenfor personmarkedet har banken etablert eget eiendomsmeglerforetak. Foretaket BN Bolig har startet sin satsing i Oslo-markedet og er godt i gang med salg av både bruktboliger og prosjekter innen markedet for nybolig. Selskapet har sterke vekstambisjoner og skal i tillegg til økt distribusjonskraft bidra til økte andre inntekter og økt kjennskap i bankens viktigste markedsområde.

Videre er produkttilbudet utvidet med forbrukslån og per utgangen av 4. kvartal 2017 var bankens portefølje av forbrukslån 248 millioner kroner. BN Bank har vekstambisjoner og vil vokse kontrollert i dette markedet.

BN Bank har i flere år hatt en sterkt satsing på digitalisering av prosesser og oppgaver. Satsingen vil fortsette og sette banken i stand til å realisere vekst og nysatsninger uten vesentlig økning i kostnader.

Styret i banken vedtok i 1. kvartal 2017 en ny strategi for bedriftsmarkedsporteføljen. Banken er derfor i gang med å bygge opp en portefølje av prosjektfinansiering/-byggelån som understøtter bankens strategiske satsninger på personmarkedet og BN Bolig. Porteføljen forventes å utgjøre en mindre andel av samlet bedriftsmarkedsportefølje. Større engasjement og engasjement som ikke tilfredsstiller bankens avkastningskrav vil fortsatt bli avvirket.

Den totale likviditetssituasjonen til banken er god og styret mener at banken er godt rustet til å møte ulike markedsscenarioer. Innskudd er bankens viktigste finansieringskilde og banken har iverksatt flere tiltak for å styrke innskuddsdekningen ytterligere. Banken har i løpet av 2017 igjen utstedt obligasjoner i det norske obligasjonsmarkedet. Beslutningen om å videreføre bankens satsing innenfor bedriftsmarkedet vil føre til et begrenset, men økende emisjonsbehov i årene framover.

Nedbyggingen av bankens BM-portefølje de siste to årene har ført til at bankens kapitaldekning er høyere enn kapitalmålet. Som følge av regelverket for forholdsmessig konsolidering vil bankens eierskap i deleide foretak redusere ren kjernekapitaldekning med anslagsvis 3,9 prosent i første kvartal 2018. Styret vil i forbindelse med årsoppgjøret for 2017 vurdere tilbakebetaling av gjenværende overskytende egenkapital.

Styret er tilfreds med bankens prestasjoner og resultat for 2017, men har samtidig en klar forventning til at de iverksatte tiltak skal ytterligere styrke bankens lønnsomhet og bidra til at egenkapitalavkastningen vil øke frem mot målsatt nivå på 12 prosent i 2020.

Trondheim 30. januar 2018

Styret i BN Bank ASA

Tore Medhus
(Nestleder)

Helene Jebsen Anker

Finn Haugan
(Leder)

Rune Fjelstad

Ella Skjørestad

Jannike Lund
(Ansatterrepresentant)

Rolf Eigil Bygdnes

Solveig Ellila Kristiansen

Gunnar Hovland
(Administrerende direktør)

					KONSERN
Millioner kroner	Note	4. kv 2017	4. kv 2016	Året 2017	Året 2016
Renteinntekter og lignende inntekter		203	208	809	874
Rentekostnader og lignende kostnader		80	106	339	463
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		123	102	470	411
Netto resultat fra eierinteresser	3, 4	-4	-1	-12	-1
Verdiendring finansielle instrumenter til virkelig verdi, gevinster og tap	3, 4	0	-6	29	47
Andre driftsinntekter	5	50	16	155	134
Sum andre driftsinntekter		46	9	172	180
Lønn og generelle administrasjonskostnader	16	60	53	223	193
Ordinære av- og nedskrivninger		3	3	13	10
Andre driftskostnader		3	6	19	21
Andre gevinster og tap		0	0	0	-4
Sum andre driftskostnader		66	62	255	220
Driftsresultat før tap på utlån		103	49	387	371
Tap på utlån	6	4	15	-8	23
Resultat før skatt		99	34	395	348
Skattekostnad		29	10	101	85
Resultat etter skatt videreført virksomhet		70	24	294	263
Resultat fra virksomhet under avhendelse		0	-2	4	-2
Resultat inkl avsluttet virksomhet		70	22	298	261
Oppstilling av andre inntekter og kostnader					
<i>Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat</i>					
Aktuarielle gevinster og tap pensjon		0	-7	0	-7
Skatt		0	2	0	2
Sum		0	-5	0	-5
<i>Poster som vil bli reklassifisert til resultat</i>					
Resirkulert verdiendring eiendeler tilgjengelig for salg		0	0	0	-5
Urealisert verdiendring eiendeler tilgjengelig for salg		1	0	1	1
Sum		1	0	1	-4
Andre inntekter og kostnader (etter skatt)		1	-5	1	-9
Totalresultat		71	17	299	252

BALANSE

4. kvartal 2017 - BN Bank ASA, konsern

		KONSERN	
Millioner kroner	Note	31.12.2017	31.12.2016
Utsatt skattefordel		0	8
Immaterielle eiendeler		16	19
Investering i eierinteresser		7	19
Varige driftsmidler		24	16
Utlån	4, 6, 7, 8, 9, 11, 13	20 687	21 338
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	11	50	13
Finansielle derivater	4, 11, 12	276	471
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	4, 11	4 549	5 806
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	11	519	42
Eiendeler klassifisert som holdt for salg		40	65
Sum eiendeler		26 168	27 797
Aksjekapital		706	706
Overkurs		415	415
Hybridkapital	1	400	0
Annen egenkapital		2 362	2 475
Sum egenkapital		3 883	3 596
Utsatt skatt		15	0
Ansvarlig lånekapital	4, 10, 11	500	1 202
Gjeld til kredittinstitusjoner	11	36	318
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4, 10, 11	7 731	8 695
Påløpte kostnader og forskuiddsbetalte inntekter	6, 11	69	125
Annen kortsiktig gjeld	11	30	24
Betalbar skatt		69	82
Finansielle derivater	4, 11, 12	198	344
Innskudd fra og gjeld til kunder	4, 11	13 637	13 411
Sum gjeld		22 285	24 201
Sum gjeld og egenkapital		26 168	27 797

Trondheim 30. januar 2018
Styret i BN Bank ASA

Tore Medhus (Nestleder)	Helene Jebsen Anker	Finn Haugan (Leder)	Rune Fjelstad	Ella Skjørestad
Jannike Lund (Ansatterepresentant)	Rolf Eigil Bygdnes	Solveig Ellila Kristiansen	Gunnar Hovland (Administrerende direktør)	

Millioner kroner	KONSERN				
	Aksje- kapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse 01.01.16	706	415	0	2 393	3 514
Periodens resultat	0	0	0	261	261
Aktuarielle gevinster/tap pensjon (etter skatt)	0	0	0	-5	-5
Urealisert verdiendring eiendel tilgjengelig for salg	0	0	0	-4	-4
Utbetaling av utbytte	0	0	0	-170	-170
Balanse 31.12.2016	706	415	0	2 475	3 596
Fondsobligasjoner reklassifisert til egenkapital ²⁾	0	0	400	1	401
Balanse 1.1.2017, Fondsobligasjoner reklassifisert	706	415	400	2 476	3 997
Periodens resultat	0	0	0	298	298
Aktuarielle gevinster/tap pensjon (etter skatt)	0	0	0	0	0
Konsernbidrag E18 Eiendommmer AS ¹⁾	0	0	0	2	2
Urealisert verdiendring eiendel tilgjengelig for salg	0	0	0	1	1
Netto utbetalt utbytte til Fondsobligasjonseierne ²⁾	0	0	0	-15	-15
Utbetaling av utbytte	0	0	0	-400	-400
Balanse 31.12.2017	706	415	400	2 362	3 883

1) Det ble avgitt konsernbidrag med skatteeffekt på TNOK 7.344 til datterdatter-selskapet E18 Eiendommmer AS som hadde et fremførbart underskudd. Utsatt skattefordel var ikke bokført i dette selskapet. Det ble samtidig gitt tilsvarende beløp i konsernbidrag tilbake til BN Bank ASA fra E18-Eiendommmer AS. Effekten av utnyttelse av ikke balanseført utsatt skattefordel bokføres mot egenkapitalen i mor og konsern.

2) Fondsobligasjoner er reklassifisert fra gjeld til egenkapital fra og med 1.1.2017. Netto utbetalt utbytte til Fondsobligasjonseierne er utbetalte renter til Fondsobligasjonseierne justert for skattefradrag på årets rentekostnad.

Millioner kroner	KONSERN	
	Året 2017	Året 2016
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Rente-/provisjonsinnbetalinger og gebyrer fra kunder	907	899
Rente-/provisjonsutbetalinger og gebyrer til kunder	-130	-147
Innbetaling av renter på andre plasseringer	451	394
Utbetaling av renter på andre lån	-569	-610
Inn-/utbetalinger (-) på utlån til kunder	597	3 336
Inn-/utbetalinger (-) på innskudd og gjeld fra kunder	116	-1 436
Inn-/utbetalinger (-) på gjeld til kredittinstitusjoner	-176	388
Inn-/utbetalinger (-) ved utstedelse av verdipapirer	-908	-3 718
Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer	10	5
Andre inn-/utbetalinger	10	-36
Utbetalinger til leverandører for varer og tjenester	-158	-122
Utbetalinger til ansatte, pensjoner og sosiale kostnader	-100	-93
Utbetalinger av skatter	-84	-64
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-34	-1 204
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Inn-/utbetalinger (-) på fordringer på kredittinstitusjoner	-34	-25
Inn-/utbetalinger (-) på kortsiktige plasseringer i verdipapirer	1282	861
Inn-/utbetalinger (-) på langsiktige plasseringer i verdipapirer	0	-1
Innbetalinger ved salg av driftsmidler m.v.	0	4
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler m.v.	-18	-16
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	1 230	823
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Inn-/utbetalinger (-) av ansvarlig lånekapital	-300	0
Utbetaling av utbytte til fondsobligasjonseierne	-19	0
Utbetaling av utbytte til eierne	-400	-170
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-719	-170
Netto kontantstrøm for perioden	477	-551
Beholdning av kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner pr. 1.1.	42	593
Beholdning av kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner ved slutten av perioden	519	42

Note 1. Regnskapsprinsipper	15
Note 2. Informasjon om driftssegmenter	15
Note 3. Verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	16
Note 4. Virkelig verdi av finansielle instrumenter	17
Note 5. Andre driftsinntekter	18
Note 6. Tap og nedskrivninger på utlån og garantier	19
Note 7. Oversikt over brutto forvaltet utlån	20
Note 8. Overføring av utlån til SpareBank1 Næringskreditt	20
Note 9. Overføring av utlån til SpareBank1 Boligkreditt	21
Note 10. Innlån	21
Note 11. Virkelig verdi av finansielle instrumenter sammenlignet med innregnet verdi	22
Note 12. Motregningsrett finansielle derivater	23
Note 13. Kapitaldekning	25
Note 14. Betingede utfall, hendelser etter balansedag	26
Note 15. Resultatregnskap 5 siste kvartal	26
Note 16. Avsetning restrukturering	26

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Delårsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IFRS, herunder IAS 34 om delårsregnskap. En beskrivelse av de regnskapsprinsipper konsernet har lagt til grunn ved avleggelse av delårsregnskapet fremgår av årsregnskapet for 2016.

Reklassifisering av fondsobligasjoner

Selskapets utstedte fondsobligasjoner ble i desember 2017 reklassifisert fra gjeld til egenkapital med virkning fra 1.1.2017. Samtidig er utbetaling til fondsobligasjonseierne reklassifisert fra renteutgifter til utbytte. I kvartalsrapporter i perioden 1.-3. kvartal 2017 er dette behandlet som gjeld og rentekostnader, mens i 4. kvartal 2017 og i akkumulerte tall for 2017 er dette nå i sin helhet reklassifisert til egenkapital og utbytte.

Rentekostnader er redusert med totalt 19,2 millioner kroner i 2017 og tilsvarende er skattekostnaden redusert med 4,8 millioner kroner, netto resultateffekt sammenlignet med resultat for 2016 utgjør dermed 14,4 millioner kroner.

Skatteeffekten av reklassifiseringen er i sin helhet bokført i 4. kvartal. Skatteeffekten utgjør en kostnad på 4,8 millioner kroner for 2017 hvorav 2,6 millioner kroner er knyttet til rentekostnadene i 1.-3. kvartal.

Nye standarder og fortolkninger som ennå ikke er tatt i bruk

En rekke nye standarder, endringer i standarder og fortolkninger er pliktige for fremtidige årsregnskap. Dette gjelder blant annet IFRS 9 "Finansielle instrumenter", IFRS 15 "Inntekter fra kundekontrakter" og IFRS 16 "Leieavtaler". BN Bank har ikke valgt tidlig implementering av disse.

BN Bank implementerer IFRS 9 med virkning fra 1.1.2018. Dette medfører i hovedsak endringer i regnskapet i forhold til følgende:

1) Verdsattelsesmetode for forvaltningsporteføljen blir endret fra virkelig verdi til amortisert kost som følge av endring i versetelsesprinsipper. Våre beregninger viser at dette medfører en reduksjon i bokført verdi av forvaltningsporteføljen på ca 15 millioner kroner.

2) Beregningsmetode for tap på utlån endres i tråd med krav i IFRS 9. Våre estimat viser at denne endringen kun gir en ubetydelig effekt på avsetningen pr 1.1.2018.

Totalt medfører dette en reduksjon i egenkapitalen (etter skatt) på ca. 11 millioner kroner pr 1.1.2018. Endringene gir kun ubetydelige effekter på bankens kapitaldekning.

NOTE 2 INFORMASJON OM DRIFTSSEGMENTER

Segmentrapporteringen er regelmessig gjennomgått med ledelsen. Ledelsen har valgt å inndelegge rapporteringssegmentene etter underliggende forretningsområder.

Millioner kroner	BM	PM	Garantiporte- føljen SMN	Sum 31.12.2017
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	216	254	0	470
Netto resultat fra eierinteresser	0	-12	0	-12
Verdiendring fin instr vurdert til virkelig verdi	8	21	0	29
Andre driftsinntekter	53	102	0	155
Sum andre driftsinntekter	61	111	0	172
Lønn og generelle administrasjonskostnader	35	188	0	223
Ordinære av- og nedskrivninger	3	10	0	13
Andre driftskostnader	7	12	0	19
Andre gevinster og tap	0	0	0	0
Sum andre driftskostnader	45	210	0	255
Driftsresultat før tap på utlån	232	155	0	387
Tap på utlån	-13	12	-7	-8
Driftsresultat etter tap på utlån	245	143	7	395
Beregnet skattekostnad	62	37	2	101
Resultat etter skatt videreført virksomhet	183	106	5	294
Resultat fra virksomhet under avhendelse	4	0	0	4
Resultat inkl avsluttet virksomhet	187	106	5	298

Millioner kroner	BM	PM	Garantiporte- føljen SMN	Sum 31.12.2017
Utlån (brutto) inkl utlån i OMF-selskap	13 232	23 286	0	36 518
Innskudd fra og gjeld til kunder	675	12 962	0	13 637

Millioner kroner	BM	PM	Garantiporte- føljen SMN	Sum 31.12.2016
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	220	191	0	411
Verdiendring fin instr vurdert til virkelig verdi	18	29	0	47
Andre driftsinntekter	63	69	1	133
Sum andre driftsinntekter	81	98	1	180
Lønn og generelle administrasjonskostnader	68	125	0	193
Ordinære av- og nedskrivninger	4	6	0	10
Andre driftskostnader	9	12	0	21
Andre gevinster og tap	-3	-1	0	-4
Sum andre driftskostnader	78	142	0	220
Driftsresultat før tap på utlån	223	147	1	371
Tap på utlån	23	3	-3	23
Driftsresultat etter tap på utlån	200	144	4	348
Beregnet skattekostnad	51	33	1	85
Resultat etter skatt videreført virksomhet	149	111	3	263
Resultat fra virksomhet under avhendelse	-2	0	0	-2
Resultat inkl avsluttet virksomhet	147	111	3	261

Millioner kroner	BM	PM	Garantiporte- føljen SMN	Sum 31.12.2016
Utlån (brutto) inkl utlån i OMF-selskap	15 570	22 803	0	38 373
Innskudd fra og gjeld til kunder	667	12 744	0	13 411

Konsernet opererer i geografisk begrenset område og rapportering på geografiske segmenter gir lite tilleggsmasjineri.

NOTE 3 VERDIENDRINGER FINANSIELLE INSTRUMENTER VURDERT TIL VIRKELIG VERDI, GEVINSTER OG TAP

Millioner kroner	4. kv 2017	4. kv 2016	Året 2017	Året 2016
Verdiendring rentederivater pliktig til virkelig verdi over resultat	-1	19	1	28
Verdiendring valutaderivater pliktig til virkelig verdi over resultat ¹	-14	-38	-11	17
Sum verdiendring finansielle instrumenter pliktig til virkelig verdi	-15	-19	-10	45
Verdiendring innskudd utpekt til virkelig verdi over resultat	0	0	-2	1
Verdiendring innlån utpekt til virkelig verdi over resultat	3	4	13	12
Verdiendring utlån utpekt til virkelig verdi over resultat	0	-4	1	0
Verdiendring kortsiktige finansielle plasseringer utpekt til virkelig verdi	-1	-26	19	9
Sum verdiendring finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi	2	-26	31	22
Verdiendring rentederivater, sikring ²	-11	-16	-62	-60
Verdiendring innlån, sikret ²	11	16	61	60
Sum verdiendring finansielle instrumenter til sikring	0	0	-1	0
Sum verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi	-13	-45	20	67
Realiserte kursgev./-tap(-) obligasjoner og sertifikater - amortisert kost ³	-2	-1	-7	-8
Agio/disagio innlån og utlån vurdert til amortisert kost ¹	15	40	16	-12
Sum verdiendring finansielle instrumenter - virkelig verdi, gevinster og tap	0	-6	29	47

¹ Agio/disagio på innlån og utlån vurdert til amortisert kost skyldes hovedsakelig agio-/disagioeffekter som oppstår ved at innlån og utlån i utenlandsk valuta omregnes til dagskurs. Valutaterminkontrakter og kombinerte rente- og valutaderivater vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Nettoeffekten vedrørende valuta ble for konsern en inntektsføring på 5 millioner pr 4. kvartal 2017, mot 5 millioner i samme periode i 2016. Eksponeringen mot valutasingninger er lav.

² BN Bank benytter verdiskoring for fastrente innlån og tilhørende sikringsinstrumenter. Innlånene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom hovedstol, rentestømmen, løpetid og sikringsforretningen. Det er renterisiko som sikres og sikringsforretningene som inngås dokumenteres. Ved verdiskoring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi, og sikringsobjektet blir regnskapsført til virkelig verdi for den sikrede risikoen. Endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført. Kredittrisikoen blir ikke sikret og påvirker dermed ikke verdsettelsene. Verdien av sikringsinstrumentene er per 4. kvartal 2017 positiv med 159 millioner, mot 219 millioner på samme tidspunkt i 2016.

³ Realiserte kursgevinster/-tap på obligasjoner, sertifikater og innlån vurdert til amortisert kost utgjorde en kostnadsføring på 7 millioner per utgangen av 4. kvartal 2017, mot en kostnadsføring på 8 millioner i samme periode i 2016.

NOTE 4 VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER**Metoder for å fastsette virkelig verdi****Rentebytteavtaler, valutabytteavtaler og valutaterminer**

Verdsettelse av rentebytteavtaler til virkelig verdi skjer gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og neddiskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-rentekurve) og observerte valutakurser (hvorav forward valutakurser avledes).

Rentebytteavtaler med kredittspread

Verdsettelse av rentebytteavtaler med kredittspread til virkelig verdi skjer gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og neddiskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-rentekurve) med påslag for opprinnelig kredittspread på rentebytteavtalen.

Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre

Sertifikater og obligasjoner er vurdert til noterte priser der slike er tilgjengelig og papirene er likvide. For andre papirer er verdsettelse foretatt ved bruk av prisanslag innhentet fra meglere.

Utlån

For utlån vurdert til virkelig verdi skjer verdsettelse gjennom bruk av en modell der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av en aktuell kredittmargin som reflekterer prisen på våre egne innlån, og et ytterligere påslag lik det opprinnelige marginpåslaget på lånet.

Innlån utpekt til virkelig verdi

Der innlån er vurdert til virkelig verdi, vil noterte innlån vurderes til markedspriser der slike er tilgjengelig og papirene er likvide. For andre papirer er verdsettelse foretatt ved bruk av prisanslag innhentet fra meglere eller ved bruk av en modell som innebærer neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av en aktuell kredittmargin. Kredittmarginen er basert på anslag fra meglere.

Sikret innlån

Innlån som inngår i verdisikring er vurdert ved bruk av en modell som innebærer neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av opprinnelig kredittmargin.

Innskudd

For innskudd vurdert til virkelig verdi skjer verdsettelse gjennom bruk av en modell der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av en aktuell kredittmargin.

Aksjer

Aksjene består hovedsakelig av bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Verdsettelsen av disse aksjene er tilnærmet lik kapitalen som er skutt inn i disse selskapene.

Nivåinndeling

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi på balansedagen er inndelt i følgende nivåer:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
- Nivå 2: Verdsettelse er foretatt gjennom bruk av verdsettelsesteknikker og neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Risikofri rente leses av i markedet gjennom renten for lån mellom særlig kredittverdige banker (swap-rentekurven). Påslag for kredittrisiko er gjort på basis av de løpende vurderinger som andre markedsaktører gjør av bankens kredittverdighet.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder og heller ikke har observerbare forutsetninger som input til verdsettelsen.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2017

Millioner kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån	0	0	209	209
Rentederivater ¹	0	275	0	275
Valutaderivater	0	1	0	1
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	523	3 333	693	4 549
Sum eiendeler	523	3 609	902	5 034
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-201	0	-201
Rentederivater ¹	0	-187	0	-187
Valutaderivater	0	-11	0	-11
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-1 139	0	-1 139
Sum forpliktelser	0	-1 538	0	-1 538

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2017 positiv med 159 millioner.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2016

Millioner kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån	0	0	293	293
Rentederivater ¹	0	471	0	471
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	520	4 193	602	5 315
Sum eiendeler	520	4 664	895	6 079
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-339	0	-339
Rentederivater ¹	0	-337	0	-337
Valutaderivater	0	-7	0	-7
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-621	0	-621
Sum forpliktelser	0	-1 304	0	-1 304

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2016 positiv med 219 millioner.

Konsernets finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2017

Millioner kroner	Utlån	Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	Totalt
Inngående balanse	293	602	895
Investeringer i perioden/nye avtaler	12	90	102
Forfalt	-94	0	-94
Verdiendringer finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	-2	1	-1
Utgående balanse	209	693	902
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	3	1	4

Konsernets finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2016

Millioner kroner	Utlån	Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	Totalt
Inngående balanse	543	560	1 103
Investeringer i perioden/nye avtaler	3	42	45
Forfalt	-253	0	-253
Verdiendringer finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	0	0	0
Utgående balanse	293	602	895
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	2	0	2

Konsernets verdsettelsesteknikk

Konsernet har i økonomi- og finansavdelingen et team som har ansvar for verdsettelse av ulike eiendeler og forpliktelser for regnskapsformål. Dette teamet rapporterer til Direktør økonomi og finans. I tillegg rapporteres de faktiske resultater fra periodens verdsettelse til revisjonsutvalget i forbindelse med regnskapsavleggelsen. Det rapporteres jevnlig til revisjonsutvalget om prinsippene for verdsettingen.

Forutsetninger som benyttes for verdsettelse innenfor nivå 3 er knyttet til marginendringer på utlån.

NOTE 5 ANDRE DRIFTSINNTEKTER

Millioner kroner	4. kv 2017	4. kv 2016	Året 2017	Året 2016
Garantiprovisjon	0	0	1	2
Provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Næringskreditt AS ^{1,2}	11	3	48	59
Provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt AS ¹	27	10	83	47
Netto andre provisjonsinntekter/kostnader	4	3	14	13
Mottatt utbytte fra Sparebank 1 Boligkreditt	7	0	7	6
Andre driftsinntekter ³	1	0	2	7
Sum andre driftsinntekter	50	16	155	134

¹ For lån som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 Boligkreditt AS mottar BN Bank en provisjon som beregnes som renten på utlånene fratrasket kostnader i SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt.

² Kostnadene inkludere et påslag for den kapital eierne har skutt inn i SpareBank 1 Næringskreditt for de utlån BN Bank har overført.

³ BN Bank mottok i juni 2016 utbytte fra Visa Norge på 7,3 millioner kroner i sammenheng med oppgjør for salg av Visa Europa Ltd til Visa Inc.

NOTE 6 TAP OG NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN OG GARANTIER

De forskjellige elementene som inngår i tap og nedskrivninger på utlån, er omtalt i note 1 i årsrapporten. Lån misligholdt mer enn 3 måneder er definert som lån som ikke er betjent iht. låneavtalen på 3 måneder eller mer. Som førsteprioritetsinstitusjon kan konsernet likevel få tilgang på inntekter, enten ved tvangsbruk eller ved frivillige løsninger. Tap og nedskrivninger på utlån beskrevet i denne note gjelder utlån vurdert til amortisert kost, utlån vurdert til virkelig verdi og løpende verdiendringer og gevinst/tap ved salg av overtatte eiendommer.

Millioner kroner	4. kv 2017	4. kv 2016	31.12.2017	31.12.2016
Konstaterte tap utover tidligere års nedskrivninger	0	5	35	5
Konstaterte tap på engasjementer uten tidligere nedskrivninger	0	0	5	1
<i>Periodens nedskrivninger:</i>				
Endring i gruppenedskrivninger	6	0	14	4
Endring i gruppenedskrivninger knyttet til garantiporteføljen	0	0	0	-10
Sum endring i gruppenedskrivninger	6	0	14	-6
Økning på engasjementer med nedskrivning fra tidligere år ¹	1	1	6	16
Avsetning på engasjementer uten tidligere nedskrivninger	0	10	1	21
Reduksjon på engasjementer med nedskrivning fra tidligere år	-2	0	-58	-11
Sum endring i individuelle nedskrivninger	-1	11	-51	26
Brutto tap på utlån	5	16	3	26
Inngått på tidligere konstaterte tap	-1	-1	-11	-3
Tap på utlån	4	15	-8	23
Inntektsførte renter på nedskrevne lån	0	0	0	-1

Millioner kroner	4. kv 2017	4. kv 2016	31.12.2017	31.12.2016
Individuelle nedskr. til dekning av tap på utlån ved starten av perioden	31	29	41	157
Konstaterte tap dekket av tidligere års individuelle nedskrivninger	0	0	0	-137
<i>Periodens nedskrivning:</i>				
Økning på engasjementer med individuelle nedskrivninger fra tidligere år	1	1	6	6
Nedskrivning på engasjementer uten tidligere individuelle nedskrivninger	0	10	1	21
Reduksjon på engasjementer med individuelle nedskr. fra tidligere år	0	0	-16	-7
Individuelle nedskr. til dekning av tap på utlån ved slutten av perioden	32	40	32	40
Gruppenedskrivninger til dekning av tap på utlån ved starten av perioden	69	61	61	57
Periodens gruppenedskrivning til dekning av tap på utlån	6	0	14	4
Gruppenedskrivning til dekning av tap på utlån ved slutten av perioden	75	61	75	61

Millioner kroner	4. kv 2017	4. kv 2016	31.12.2017	31.12.2016
Avsetning tap finansiell garanti - garantiporteføljen ved starten av perioden ¹	2	42	42	56
Konstaterte tap dekket av tidligere års individuelle nedskrivninger	0	0	0	-21
<i>Periodens nedskrivning:</i>				
Økning på engasjementer med individuelle nedskrivninger fra tidligere år	0	0	0	11
Reduksjon på engasjementer med individuelle nedskr. fra tidligere år	-2	0	-42	-4
Avsetning tap finansiell garanti - garantiporteføljen ved slutten av perioden ¹	0	42	0	42
Gruppenedskrivninger knyttet til garantiporteføljen ved starten av perioden	0	0	0	10
Periodens gruppenedskrivninger til dekning av tap i garantiporteføljen	0	0	0	-10
Gruppenedskrivninger knyttet til garantiporteføljen ved slutten av perioden ¹	0	0	0	0
Sum tapsavsetninger vedrørende garantiporteføljen	0	42	0	42

¹ Den såkalte garantiporteføljen, som besto av garantier knyttet til en låneportefølje som i sin tid ble solgt til SpareBank 1 Midt-Norge, ble avviklet i fjerde kvartal. I 2017 ble det inntektsført 7 millioner kroner under tap knyttet til denne porteføljen.

Lån misligholdt mer enn 3 måneder

Millioner kroner	31.12.2017	31.12.2016
Brutto hovedstol	97	95
Individuelle nedskrivninger	2	0
Netto hovedstol	95	95

Øvrige lån hvor det er foretatt individuell nedskrivning ¹

Millioner kroner	31.12.2017	31.12.2016
Brutto hovedstol	219	383
Individuelle nedskrivninger	30	82
Netto hovedstol	189	301

Lån misligholdt mer enn 3 måneder fordelt på sektor og i % av utlån ²

Millioner kroner	Brutto utestående		Brutto utestående	
	31.12.2017	%	31.12.2016	%
Bedriftsmarkedet	26	0,29	83	0,88
Personmarkedet	71	0,61	12	0,10
Totalt	97	0,47	95	0,44

¹ Når det gjelder noteinformasjon vedrørende øvrige lån med individuell nedskrivning så er tallene som er opplyst inkludert garantiporteføljen mot SpareBank 1 SMN.

² Misligholdte lån i % av utlån blir beregnet på grunnlag av brutto utlån i konsernet.

NOTE 7 OVERSIKT OVER BRUTTO FORVALTET UTLÅN

Millioner kroner	31.12.2017	31.12.2016
Utlån BM og PM konsern	20 837	21 511
Brutto utlån	20 837	21 511
Utlån overført til SpareBank 1 Næringskreditt	4 138	6 237
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	11 543	10 625
Sum utlån forvaltet portefølje	36 518	38 373

NOTE 8 OVERFØRING AV UTLÅN TIL SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT

SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Obligasjonene til SpareBank 1 Næringskreditt har en Aaa rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Boligkreditt AS i Stavanger. BN Bank har ingen eierandeler i SpareBank 1 Næringskreditt per 31. desember 2017. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringsseidendom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt erverver utlån med pant i næringsseidendom og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan BN Bank overføre utlån til foretaket, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån fra BNkreditt. Lån overført til Sparebank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringsseidendom innenfor 60 prosent av takst. Overførte lån er juridisk eid av Sparebank 1 Næringskreditt AS og BNkreditt har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2017 er bokført verdi av overførte utlån 4,1 milliarder kroner. BNkreditt forestår forvaltningen av overførte utlån og BNkreditt mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i selskapet.

BN Bank har garantert for engasjementer som er overført i den grad engasjementene overstiger 25 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt AS sin ansvarlige kapital. Per 31. desember 2017 utgjør de nevnte garantiene 0 millioner kroner.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Mottatt vederlag for lån overført fra BNkreditt til SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvare nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi ved utgangen av 4. kvartal 2017 og 2016.

Garanti stilt fra BN Bank til BNkreditt

For å ivareta eksisterende obligasjonseieres interesser i BNkreditt har BN Bank i forbindelse med overføringen av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt innestått for at BNkreditt skal ha en kapitaldekning på minst 20 prosent til enhver tid. I den grad kapitaldekningen er lavere enn 20 prosent skal morbanken stå tilbake for sitt tilgodehavende i BNkreditt og/eller stille garanti. Per 31. desember 2017 har BNkreditt en kapitaldekning på 39,1 prosent. Beløpet morbanken står tilbake for utgjør 0 millioner kroner per 31. desember 2017.

NOTE 9 OVERFØRING AV UTLÅN TIL SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT

SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Næringskreditt AS i Stavanger. BN Bank har en eierandel på 6,63 prosent pr 31. desember 2017. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. Obligasjonene til SpareBank 1 Boligkreditt AS har en rating på Aaa og AAA fra henholdsvis Moody's og Fitch. SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan BN Bank overføre utlån til foretaket, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån til foretaket. Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av takst. Overførte utlån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og BN Bank har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2017 er bokført verdi av overførte utlån 11,5 milliarder kroner. BN Bank forestår forvaltningen av overførte utlån og BN Bank mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i selskapet.

BN Bank har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste 12 måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

BN Bank har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at BN Bank skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS kjernekapitaldekning minst er 9,0 prosent, og eventuelt tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning på minst 10,0 prosent. Ut fra en konkret vurdering har BN Bank valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at BN Bank skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Mottatt vederlag for lån overført fra BN Bank til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 4. kvartal 2017 og 2016.

NOTE 10 INNLÅN

I balansen er innlån med fast rente som inngår i verdisikring vurdert til amortisert kost, mens øvrige innlån med fast rente er utpekt til virkelig verdi. Innlån med flytende rente er vurdert til amortisert kost.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Konsernet har emitert obligasjoner og sertifikater for pålydende 3 050 millioner kroner i 2017, enten som nyemisjoner eller utvidelse av eksisterende åpne lån.

Millioner kroner	Sertifikater	Obligasjoner	Sum
Netto gjeld (pålydende) 01.01.2017	0	8 440	8 440
Nyemisjoner	0	600	600
Utvidelse av eksisterende	0	100	100
Oppkjøp og forfall av eksisterende	0	-1 852	-1 852
Netto gjeld (pålydende) 31.03.2017	0	7 288	7 288
Nyemisjoner	200	500	700
Utvidelse av eksisterende	0	250	250
Oppkjøp og forfall av eksisterende	0	-589	-589
Netto gjeld (pålydende) 30.06.2017	200	7 449	7 649
Utvidelse av eksisterende	0	300	300
Oppkjøp og forfall av eksisterende	0	-514	-514
Netto gjeld (pålydende) 30.09.2017	200	7 235	7 435
Nyemisjoner	0	800	800
Utvidelse av eksisterende	0	300	300
Oppkjøp og forfall av eksisterende	0	-976	-976
Netto gjeld (pålydende) 31.12.2017	200	7 359	7 559

Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon

Konsernet har ikke emittert fondsobligasjoner eller ansvarlig lånekapital per. 31. desember 2017, verken som nyemisjoner eller utvidelse av eksisterende åpne lån. Fondsobligasjoner er reklassifisert fra gjeld til Egenkapital fra og med 01.01.17.

Millioner kroner	Fonds-obligasjoner	Ansvarlig lånekapital	Sum
Netto gjeld (pålydende) 01.01.2017	400	800	1 200
Netto gjeld (pålydende) 31.03.2017	400	800	1 200
Netto gjeld (pålydende) 30.06.2017	400	800	1 200
Netto gjeld (pålydende) 30.09.2017	400	800	1 200
Oppkjøp og forfall av eksisterende	0	-300	-300
Netto gjeld (pålydende) 31.12.2017	400	500	900

Innregnede verdier

Millioner kroner	31.12.2017	31.12.2016
Sertifikater utpekt til virkelig verdi	201	0
Sum innregnet verdi av sertifikater	201	0
Obligasjoner vurdert til amortisert kost	3 577	3 932
Obligasjoner vurdert til amortisert kost (sikret gjeld)	3 953	4 424
Obligasjoner utpekt til virkelig verdi	0	339
Sum innregnet verdi av obligasjoner	7 530	8 695
Sum innregnet verdi av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	7 731	8 695

Millioner kroner	31.12.2017	31.12.2016
Fondsobligasjoner vurdert til amortisert kost	401	401
Sum innregnet verdi av fondsobligasjoner	401	401
Ansvarlig lån vurdert til amortisert kost	500	801
Sum innregnet verdi av ansvarlig lån	500	801
Sum innregnet verdi av ansvarlig lån og fondobligasjoner	901	1 202

NOTE 11 VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER SAMMENLIGNET MED INNREGNET VERDI

Millioner kroner	31.12.2017		31.12.2016	
	Virkelig verdi	Innregnet verdi	Virkelig verdi	Innregnet verdi
Utlån	20 687	20 687	21 411	21 338
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	52	52	13	13
Rentederivater	275	275	471	471
Valutaderivater	1	1	0	0
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	4 549	4 549	5 806	5 806
Konter og fordringer på kredittinstitusjoner	519	519	42	42
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	40	40	65	65
Fondsobligasjoner ^{*)}	-404	-401	0	0
Ansvarlig lånekapital ^{*)}	-508	-500	-1 203	-1 202
Gjeld til kredittinstitusjoner	-36	-36	-318	-318
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-7 818	-7 731	-8 747	-8 695
Påløpte kostnader og forskuiddsbetalte inntekter	0	0	-42	-42
Annen kortsiktig gjeld	-30	-30	-24	-24
Rentederivater	-187	-187	-338	-338
Valutaderivater	-11	-11	-6	-6
Innskudd fra og gjeld til kunder	-13 637	-13 637	-13 411	-13 411
Sum	3 492	3 589	3 719	3 699

^{*)} Fondsobligasjoner er reklassifisert til egenkapital fra og med 1.1.2017 og skilles dermed ut på egen linje i tabellen ovenfor fra og med 2017.

Ved beregning av virkelig verdi på sertifikater og obligasjoner til amortisert kost benyttes anslag på markedskurser innhentet fra meglere. Statskasseveksler er vurdert til siste kjøperkurs (bid). Finansielle derivater er i sin helhet vurdert til virkelig verdi og det vil følgelig ikke presenteres noe avvik mellom virkelig verdi og innregnet verdi i balansen.

Nivåinndeling ved virkelig verdi beregninger på finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Virkelig verdi beregninger på finansielle instrumenter til amortisert kost på balansedagen er inndelt i følgende nivåer:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
- Nivå 2: Verdssettelse er foretatt gjennom bruk av verdssettelsesteknikker og neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Risikofri rente leses av i markedet gjennom renten for lån mellom særlig kredittverdige banker (swap-rentekurven). Påslag for kredittrisiko er gjort på basis av de løpende vurderinger som andre markedsaktører gjør av bankens kredittverdighet.
- Nivå 3: Verdssettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder og heller ikke har observerbare forutsetninger som input til verdssettelsen.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2017

Millioner kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	0	0	0	0
Sum eiendeler	0	0	0	0
Ansvarlig lånekapital	0	-508	0	-508
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-7 617	0	-7 617
Sum forpliktelser	0	-8 125	0	-8 125

Konsernets eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2016

Millioner kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	0	492	0	492
Sum eiendeler	0	492	0	492
Ansvarlig lånekapital	0	-1 203	0	-1 203
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-8 408	0	-8 408
Sum forpliktelser	0	-9 611	0	-9 611

NOTE 12 MOTREGNINGSRETT FINANSIELLE DERIVATER

Mot finansielle institusjoner inngår konsernet standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler som gir partene motregningsrett ved eventuelt mislighold. I tillegg har konsernet inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA) mot noen av motpartene.

Finansielle eiendeler**31.12.2017**

Motpart	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for netto-oppgjør ¹	Beløp etter mulige netto-oppgjør
Motpart 1	41	18	23
Motpart 2	101	77	24
Motpart 3	33	11	22
Motpart 4	26	26	0
Motpart 5	30	11	19
Motpart 6	2	0	2
Motpart 7	0	0	0
Sum	233	143	90

Finansielle forpliktelser**31.12.2017**

Motpart	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for netto-oppgjør ¹	Beløp etter mulige netto-oppgjør
Motpart 1	18	18	0
Motpart 2	77	77	0
Motpart 3	11	11	0
Motpart 4	38	26	12
Motpart 5	11	11	0
Motpart 6	0	0	0
Motpart 7	0	0	0
Sum	155	143	12

Finansielle eiendeler		31.12.2016	
Motpart	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulige nettooppgjør
Motpart 1	113	20	93
Motpart 2	124	124	0
Motpart 3	51	20	31
Motpart 4	43	43	0
Motpart 5	43	15	28
Motpart 6	3	0	3
Motpart 7	0	0	0
Sum	377	222	155

Finansielle forpliktelser		31.12.2016	
Motpart	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulige nettooppgjør
Motpart 1	20	20	0
Motpart 2	148	124	24
Motpart 3	20	20	0
Motpart 4	47	43	4
Motpart 5	15	15	0
Motpart 6	0	0	0
Motpart 7	0	0	0
Sum	250	222	28

¹Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør som ikke er presentert netto i balansen.

NOTE 13 KAPITALDEKNING**Prosess for vurdering av kapitalbehov**

Det ble innført nye kapitaldekningsregler i Norge fra 1. juli 2014 (CRD IV - EUs nye direktiv for kapitaldekning).

BN Bank fikk i 2. kvartal 2014 godkjenning til å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach - Advanced) for måling av kredittrisiko for foretaksengasjement, og fikk tilsvarende godkjenning for boliglån i 2. kvartal 2015. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer.

Millioner kroner	31.12.2017	31.12.2016
Aksjekapital	706	706
Overkursfond	415	415
Avsatt utbytte	0	400
Fond for urealiserte gevinster	16	355
Annen egenkapital	2345	1 720
Sum egenkapital ³	3 482	3 596
Kjernekapital		
Immaterielle eiendeler	-16	-19
Fradrag for avsatt utbytte	0	-400
Direkte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-276	-194
Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-40	-30
Urealiserte gevinster egenkapitalinstrumenter	0	0
Delårsresultat som inngår i kjernekapital	0	0
Verdjusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-6	-6
Sum ren kjernekapital	3 144	2 947
Fondsobligasjoner, hybridkapital ^{1 og 3}	400	400
Direkte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-34	-65
Sum kjernekapital	3 510	3 282
Tilleggskapital utover kjernekapital		
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	500	800
Direkte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-34	-114
Tilleggskapital	466	686
Sum ansvarlig kapital	3 976	3 968
Minimumskrav ansvarlig kapital Basel III ²		
Engasjement med spesialiserte foretak	393	428
Engasjement med øvrige foretak	44	116
Engasjement med massemarkert pant i fast eiendom	232	237
Egenkapitalposisjoner	57	50
Sum kredittrisiko IRB	727	831
Operasjonell risiko	85	89
Engasjementer beregnet etter standardmetoden	188	173
Overgangsordning (gulv)	73	4
Kredittverdighet hos motpart (CVA-risiko)	3	5
Minimumskrav ansvarlig kapital	1 076	1 102
Beregningsgrunnlag	13 444	13 768
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer (2,5 %)	336	343
Motsyklisk buffer (1,5 %)	202	206
Systemrisikobuffer (3,0 %)	403	412
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	941	961
Tilgjengelig ren kjernekapital (fratrasket 4,5%)	2 540	2 328
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	23,4 %	21,4 %
Kjernekapitaldekning	26,1 %	23,8 %
Kapitaldekning	29,6 %	28,8 %
Uvektet kjernekapitalandel	12,8 %	11,7 %

¹ For nærmere detaljer, se note 10.

² Fra og med 2. kvartal 2014 har BN Bank fått godkjenning til bruk av interne målemetoder for kredittrisiko knyttet til foretaksengasjement, og fikk tilsvarende godkjenning for personmarkedet fra og med 2. kvartal 2015. Historiske minimumskrav til ansvarlig kapital er rapportert etter standardmetoden.

³ I balansen er fondsobligasjoner reklassifisert fra gjeld til egenkapital fra og med 1.1.2017.

I henhold til Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak skal fradraget for ikke-vesentlige investeringer i selskaper i finansiell sektor fases inn med følgende prosent:

i 2014:	20 prosent
i 2015:	40 prosent
i 2016:	60 prosent
i 2017:	80 prosent

NOTE 14 BETINGEDE UTFALL, HENDELSER ETTER BALANSEDAG

BN Bank mottok den 3. juli 2015 en stevning knyttet til et engasjement som på det tidspunktet var gjenstand for nedskrivning. Tap knyttet til engasjementet er regnskapsmessig konstatert og restkravet er verdsatt til kroner 0 i bankens balanse per 31. desember 2017. I stevningen kreves erstatning for tap kunden mener å ha lidt som følge av bankens handlinger. Stevningen innebærer etter bankens syn ikke behov for avsetning for fremtidige forpliktelser.

Ut over det som er beskrevet ovenfor foreligger ikke eiendeler eller forpliktelser som det knytter seg betingede utfall til og der disse utfall kan ha vesentlig påvirkning på konsernets finansielle stilling. Det har ikke vært vesentlige hendelser etter balansedagen.

NOTE 15 RESULTATREGNSKAP 5 SISTE KVARTAL

Millioner kroner	4. kv 2017	3. kv 2017	2. kv 2017	1. kv 2017	4. kv 2016
Renteinntekter og lignende inntekter	203	195	203	208	208
Rentekostnader og lignende kostnader	80	87	90	97	106
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	123	108	113	111	102
Netto resultat fra eierinteresser	-4	-2	-3	-3	-1
Verdiendring finansielle instrumenter til virkelig verdi, gevinster og tap	0	7	5	17	-6
Andre driftsinntekter	50	43	39	23	16
Sum andre driftsinntekter	46	48	41	37	9
Lønn og generelle administrasjonskostnader	60	55	62	46	53
Avskrivninger og nedskrivninger	3	3	4	3	3
Andre driftskostnader	3	6	4	6	6
Andre gevinster og tap	0	0	0	0	0
Sum andre driftskostnader	66	64	70	55	62
Tap på utlån	4	0	9	-21	15
Resultat før skatt	99	92	75	114	34
Skattekostnad	29	23	20	29	10
Resultat etter skatt videreført virksomhet	70	69	55	85	24
Resultat fra virksomhet under avhendelse	0	0	0	4	-2
Resultat inkl virksomhet under avhendelse	70	69	55	89	22

1) Tall for 1. til 3. kvartal 2017 viser utbetaling til fondsobligasjonseierne som rentekostnader. Dette utgjør 5 millioner kroner pr kvartal. For 4. kvartal er denne utbetalingen behandlet som utbytte. Viser til note 1 for en nærmere beskrivelse.

2) Skatteeffekten av reklassifisering av fondsobligasjoner er i sin helhet tatt i 4. kvartal. Dette medfører en merkostnad på 3,6 millioner kroner i 4. kvartal. Dersom 1. til 3. kvartal korrigeres iht punkt 1 ovenfor må også skattekostnad korrigeres med 1,2 millioner kroner pr kvartal, samt at 4. kvartal da må reduseres med 3,6 millioner kroner. Viser til note 1 for nærmere beskrivelse.

NOTE 16 AVSETNING RESTRUKTURERING

I styremøte 24. januar 2017 ble det vedtatt en ny strategi for bedriftsmarkedssatsningen i BN Bank. Porteføljen skal nå bevares og videreutvikles med fokus på prosjektfinansiering. Dette medførte at store deler av den regnskapsmessige avsetningen for avviklingskostnader ble reversert i 1. kvartal 2017. Regnskapsmessig effekt i 1. kvartal utgjorde 20,0 millioner kroner.

I 4. kvartal er avsetningen redusert med 0,5 millioner kroner som følge av utbetalinger, gjenværende avsetning utgjør 4,8 millioner kroner pr utgangen av 4. kvartal og gjelder utbetalinger i henhold til allerede inngåtte avtaler.

MORBANK

Millioner kroner	Note	4. kv 2017	4. kv 2016	Året 2017	Året 2016
Renteinntekter og lignende inntekter		159	150	625	629
Rentekostnader og lignende kostnader		76	92	310	396
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		83	58	315	233
Verdiendring finansielle instrumenter til virkelig verdi, gevinster og tap	2, 3	-5	-6	19	53
Andre driftsinntekter	4	39	13	106	74
Sum andre driftsinntekter		34	7	125	127
Lønn og generelle administrasjonskostnader	16	44	39	167	131
Ordinære av- og nedskrivninger		3	3	13	10
Andre driftskostnader		2	4	13	15
Andre gevinster og tap		0	0	0	-2
Sum andre driftskostnader		49	46	193	154
Driftsresultat før tap på utlån		68	19	247	206
Tap på utlån	6	6	5	-3	12
Driftsresultat etter tap på utlån		62	14	250	194
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	5	0	985	115	1 082
Resultat før skatt		62	999	365	1 276
Skattekostnad		18	4	61	46
Resultat etter skatt		44	995	304	1 230
Oppstilling av andre inntekter og kostnader					
<i>Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat</i>					
Aktuarielle gevinster og tap pensjon		0	-5	0	-5
Skatt		0	1	0	1
Sum		0	-4	0	-4
<i>Poster som vil bli reklassifisert til resultat</i>					
Resirkulert verdiendring eiendeler tilgjengelig for salg		0	0	0	-5
Urealisert verdiendring eiendeler tilgjengelig for salg		1	0	1	1
Sum		1	0	1	-4
Andre inntekter og kostnader (etter skatt)		1	-4	1	-8
Totalresultat		45	991	305	1 222

			MORBANK	
Millioner kroner	Note	31.12.2017	31.12.2016	
Immatrielle eiendeler		16	19	
Eierinteresser i konsernselskaper		1 600	1 600	
Investering i eierinteresser		20	20	
Ansvarlig utlån	11	451	452	
Varige driftsmidler		23	16	
Utlån	3, 6, 7, 8, 9, 11, 13	14 143	13 937	
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	11	50	13	
Finansielle derivater	3, 11, 12	262	421	
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	3, 11	4 456	5 228	
Konter og fordringer på kredittinstitusjoner	11	5 034	5 008	
Eiendeler klassifisert som holdt for salg		5	5	
Sum eiendeler		26 060	26 719	
Aksjekapital		706	706	
Overkurs		415	415	
Hybridkapital	1	400	0	
Annen egenkapital		2 219	2 325	
Sum egenkapital		3 740	3 446	
Utsatt skatt		87	103	
Ansvarlig lånekapital	3, 10, 11	500	1 202	
Gjeld til kredittinstitusjoner	11	35	318	
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3, 10, 11	7 713	7 746	
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	6, 11	62	121	
Annen kortsiktig gjeld	11	30	24	
Betalbar skatt		69	39	
Finansielle derivater	3, 11, 12	183	304	
Innskudd fra og gjeld til kunder	3, 11	13 641	13 416	
Sum gjeld		22 320	23 273	
Sum gjeld og egenkapital		26 060	26 719	

Trondheim 24. oktober 2017
Styret i BN Bank ASA

Tore Medhus
(Nestleder)

Helene Jebsen Anker

Finn Haugan
(Leder)

Rune Fjelstad

Ella Skjørestad

Jannike Lund
(Ansattrepresentant)

Rolf Eigil Bygdnes

Solveig Ellila Kristiansen

Gunnar Hovland
(Administrerende direktør)

					MORBANK
Millioner kroner	Aksje- kapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital ¹	SUM egenkapital
Balanse 01.01.16	706	415	282	991	2 394
Periodens resultat	0	0	0	1 230	1 230
Aktuarielle gevinster/tap pensjon (etter skatt)	0	0	0	-4	-4
Urealisert verdiendring eiendel tilgjengelig for salg	0	0	0	-4	-4
Utbetaling av utbytte	0	0	0	-170	-170
Balanse 31.12.2016	706	415	282	2 043	3 446
Fondsobligasjoner reklassifisert til egenkapital ³⁾	0	0	400	1	401
Balanse 1.1.2017, Fondsobligasjoner reklassifisert	706	415	682	2 044	3 847
Periodens resultat	0	0	0	304	304
Aktuarielle gevinster/tap pensjon (etter skatt)	0	0	0	0	0
Konsernbidrag E18 Eiendommmer AS ²⁾	0	0	0	2	2
Urealisert verdiendring eiendel tilgjengelig for salg	0	0	0	1	1
Netto utbetalt utbytte til Fondsobligasjonseierne ³⁾	0	0	0	-14	-14
Utbetaling av utbytte	0	0	0	-400	-400
Balanse 31.12.2017	706	415	682	1 937	3 740

1) Fond for urealiserte gevinster inngår i annen egenkapital. Per 31.12.2017 er det avsatt 16 millioner kroner.

2) Det ble avgitt konsernbidrag med skatteeffekt på TNOK 7.344 til datterdatter-selskapet E18 Eiendommmer AS som hadde et fremførbart underskudd. Utsatt skattefordel var ikke bokført i dette selskapet. Det ble samtidig gitt tilsvarende beløp i konsernbidrag tilbake til BN Bank ASA fra E18-Eiendommmer AS. Effekten av utnyttelse av ikke balanseført utsatt skattefordel bokføres mot egenkapitalen i mor og konsern.

3) Fondsobligasjoner er reklassifisert fra gjeld til egenkapital fra og med 1.1.2017. Netto utbetalt utbytte til Fondsobligasjonseierne er utbetalte renter til Fondsobligasjonseierne justert for skattefradrag på årets rentekostnad.

Millioner kroner	MORBANK	
	Året 2017	Året 2016
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Rente-/provisjonsinnbetalinger og gebyrer fra kunder	647	382
Rente-/provisjonsutbetalinger og gebyrer til kunder	-130	-147
Innbetaling av renter på andre plasseringer	408	351
Utbetaling av renter på andre lån	-488	-477
Inn-/utbetalinger (-) på utlån til kunder	-273	-1 467
Inn-/utbetalinger (-) på innskudd og gjeld fra kunder	115	-1 440
Inn-/utbetalinger (-) på gjeld til kredittinstitusjoner	-158	387
Inn-/utbetalinger (-) ved utstedelse og tilbakekjøp av verdipapirer	3	-2 372
Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer	10	4
Andre inn-/utbetalinger	-6	-5
Utbetalinger til leverandører for varer og tjenester	-125	-84
Utbetalinger til ansatte, pensjoner og sosiale kostnader	-74	-58
Utbetalinger av skatter	-41	-22
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-112	-4 948
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Inn-/utbetalinger (-) på fordringer på kredittinstitusjoner	531	2 207
Inn-/utbetalinger (-) på kortsiktige plasseringer i verdipapirer	795	1 440
Inn-/utbetalinger (-) på langsiktige plasseringer i verdipapirer	0	1 082
Innbetalinger ved salg av driftsmidler m.v.	0	2
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler m.v.	-18	-22
Innbetalinger fra salg av datterselskap	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	1 308	4 709
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Inn-/utbetalinger (-) av ansvarlig lånekapital	-300	0
Utbetaling av utbytte til fondsobligasjonseierne	-19	
Utbetaling av utbytte til eierne	-400	-170
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-719	-170
Netto kontantstrøm for perioden	477	-409
Beholdning av kontanter og fordringer på sentralbanker pr. 1.1. *	1	410
Beholdning av kontanter og fordringer på sentralbanker ved slutten av perioden	478	1

* For morbank består beholdning av innskudd i Norges Bank.

Note 1. Regnskapsprinsipper	32
Note 2. Verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	32
Note 3. Virkelig verdi av finansielle instrumenter	33
Note 4. Andre driftsinntekter	34
Note 5. Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	35
Note 6. Tap og nedskrivninger på utlån og garantier	35
Note 7. Oversikt brutto forvaltet utlån	36
Note 8. Overføring av utlån til SpareBank1 Næringskreditt	36
Note 9. Overføring av utlån til SpareBank1 Boligkreditt	37
Note 10. Innlån	37
Note 11. Virkelig verdi av finansielle instrumenter sammenlignet med innregnet verdi	39
Note 12. Motregningsrett finansielle derivater	40
Note 13. Kapitaldekning	41
Note 14. Betingede utfall, hendelser etter balansedagen	42
Note 15. Resultatregnskap 5 siste kvartal	42
Note 16. Avsetning restrukturering	42

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Delårsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IFRS, herunder IAS 34 om delårsregnskap. En beskrivelse av de regnskapsprinsipper konsernet har lagt til grunn ved avleggelse av delårsregnskapet fremgår av årsregnskapet for 2016.

Reklassifisering av fondsobligasjoner

Selskapets utstedte fondsobligasjoner ble i desember 2017 reklassifisert fra gjeld til egenkapital med virkning fra 1.1.2017. Samtidig er utbetaling til fondsobligasjonseierne reklassifisert fra renteutgifter til utbytte. I kvartalsrapporter u perioden 1.-3. kvartal 2017 er dette behandlet som gjeld og rentekostnader, mens i 4. kvartal 2017 og i akkumulerte tall for 2017 er dette nå i sin helhet reklassifisert til egenkapital og utbytte.

Rentekostnader er redusert med totalt 19,2 millioner kroner i 2017 og tilsvarende er skattekostnaden redusert med 4,8 millioner kroner, netto resultateffekt sammenlignet med resultat for 2016 utgjør dermed 14,4 millioner kroner.

Skatteeffekten av reklassifiseringen er i sin helhet bokført i 4. kvartal. Skatteeffekten utgjør en kostand på 4,8 millioner kroner for 2017 hvorav 2,6

Nye standarder og fortolkninger som ennå ikke er tatt i bruk

En rekke nye standarder, endringer i standarder og fortolkninger er pliktige for fremtidige årsregnskap. Dette gjelder blant annet IFRS 9 "Finansielle instrumenter", IFRS 15 "Inntekter fra kundekontrakter" og IFRS 16 "Leieavtaler". BN Bank har ikke valgt tidlig implementering av disse.

BN Bank implementerer IFRS 9 med virkning fra 1.1.2018. Dette medfører i hovedsak endringer i regnskapet i forhold til følgende:

- 1) Verdsattelsesmetode for forvaltningsporteføljen blir endret fra virkelig verdi til amortisert kost som følge av endring i versetelsesprinsipper. Våre beregninger viser at dette medfører en reduksjon i bokført verdi av forvaltningsporteføljen på ca 15 millioner kroner.
- 2) Beregningsmetode for tap på utlån endres i tråd med krav i IFRS 9. Våre estimat viser at denne endringen kun gir en ubetydelig effekt på avsetningen pr 1.1.2018.

Totalt medfører dette en reduksjon i egenkapitalen (etter skatt) på ca. 11 millioner kroner pr 1.1.2018. Endringene gir kun ubetydelige effekter på bankens kapitaldekning.

IFRS 15 og IFRS 16 er vurdert til å ikke ha vesentlige effekter for regnskapet til BN Bank, se årsrapporten for 2016 for nærmere beskrivelse.

NOTE 2 VERDIENDRINGER FINANSIELLE INSTRUMENTER VURDERT TIL VIRKELIG VERDI, GEVINSTER OG TAP

Millioner kroner	4. kv 2017	4. kv 2016	31.12.2017	31.12.2016
Verdiendring rentederivater pliktig til virkelig verdi over resultat	-1	18	-2	22
Verdiendring valutaderivater pliktig til virkelig verdi over resultat ¹	-14	-39	-11	17
Sum verdiendring finansielle instrumenter pliktig til virkelig verdi	-15	-21	-13	39
Verdiendring innskudd utpekt til virkelig verdi over resultat	0	-1	-2	1
Verdiendring utlån utpekt til virkelig verdi over resultat	3	-4	18	-10
Verdiendring kortsiktige finansielle plasseringer utpekt til virkelig verdi ²	-2	-16	20	19
Sum verdiendring finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi	1	-21	36	10
Verdiendring rentederivater, sikring ³	-11	-13	-42	-56
Verdiendring innlån, sikret ³	11	13	41	55
Sum verdiendring finansielle instrumenter til sikring	0	0	-1	-1
Sum verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi	-14	-42	22	48
Realiserte kursgev./-tap(-) obligasjoner og sertifikater- amortisert kost ⁴	-2	-1	-7	-8
Agio/disagio innlån og utlån vurdert til amortisert kost ¹	11	37	4	13
Sum verdiendring finansielle instrumenter - virkelig verdi, gevinster og tap	-5	-6	19	53

¹ Agio/disagio innlån og utlån vurdert til amortisert kost skyldes hovedsakelig agio-/disagioeffekter som oppstår ved at innlån og utlån i utenlandsk valuta omregnes til dagskurs. Valutaterminkontrakter og kombinerte rente- og valutaderivater vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Eksponeringen mot valutasvingninger i konsernet er lav.

² Verdiendring finansielle plasseringer utpekt til virkelig verdi utgjorde en inntektsføring på 20 millioner pr 31.12.2017, mot en inntektsføring på 19 millioner i samme periode i 2016.

³ BN Bank benytter verdisikring for fastrente innlån og tilhørende sikringsinstrumenter. Innlåene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom hovedstol, rentestrømmen, løpetid og sikringsforretningen. Det er renterisikoen som sikres og sikringsforretningene som inngås dokumenteres. Ved verdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi, og sikringsobjektet blir regnskapsført til virkelig verdi for den sikrede risikoen. Endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført. Kredittisikoen blir ikke sikret og påvirker dermed ikke verdsettelsene. Verdien av sikringsinstrumentene per 31. desember 2017 positiv med 159 millioner, mot 202 millioner i samme periode i 2016.

⁴ Realiserte kursgevinster/-tap obligasjoner, sertifikater og innlån vurdert til amortisert kost utgjorde en kostnadsføring på 7 millioner per 31.12.2017, mot 8 millioner i samme periode i 2016.

NOTE 3 VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER**Metoder for å fastsette virkelig verdi****Rentebytteavtaler, valutabytteavtaler og valutaterminer**

Verdsettelse av rentebytteavtaler til virkelig verdi skjer gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og neddiskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-rentekurve) og observerte valutakurser (hvorav forward valutakurser avledes).

Rentebytteavtaler med kredittspread

Verdsettelse av rentebytteavtaler med kredittspread til virkelig verdi skjer gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og neddiskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-rentekurve) med påslag for opprinnelig kredittspread på rentebytteavtalen.

Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre

Sertifikater og obligasjoner er vurdert til noterte priser der slike er tilgjengelig og papirene er likvide. For andre papirer er verdsettelse foretatt ved bruk av prisanslag innhentet fra meglere.

Utlån

For utlån vurdert til virkelig verdi skjer verdsettelse gjennom bruk av en modell der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av en aktuell kredittmargin som reflekterer prisen på våre egne innlån, og et ytterligere påslag lik det opprinnelige marginpåslaget på lånet.

Innlån utpekt til virkelig verdi

Der innlån er vurdert til virkelig verdi, vil noterte innlån vurderes til markedspriser der slike er tilgjengelig og papirene er likvide. For andre papirer er verdsettelse foretatt ved bruk av prisanslag innhentet fra meglere eller ved bruk av en modell som innebærer neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av en aktuell kredittmargin. Kredittmarginen er basert på anslag fra meglere.

Sikret innlån

Innlån som inngår i verdisikring er vurdert ved bruk av en modell som innebærer neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av opprinnelig kredittmargin.

Innskudd

For innskudd vurdert til virkelig verdi skjer verdsettelse gjennom bruk av en modell der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av en aktuell kredittmargin.

Aksjer

Aksjene består hovedsakelig av bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Verdsettelsen av disse aksjene er tilnærmet lik kapitalen som er skutt inn i disse selskapene.

Nivåinndeling

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi på balansedagen er inndelt i følgende nivåer:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2: Verdsettelse er foretatt gjennom bruk av verdsettelsesteknikker og neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Risikofri rente leses av i markedet gjennom renten for lån mellom særlig kredittrverdige banker (swap-rentekurven). Påslag for kredittrisiko er gjort på basis av de løpende vurderinger som andre markedsaktører gjør av bankens kredittverdighet.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder og heller ikke har observerbare forutsetninger som input til verdsettelsen.

Morbanks eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2017

Millioner kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån	0	0	151	151
Rentederivater ¹	0	260	0	260
Valutaderivater	0	1	0	1
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	523	3 240	693	4 456
Sum eiendeler	523	3 501	844	4 868
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-201	0	-201
Rentederivater ¹	0	-172	0	-172
Valutaderivater	0	-11	0	-11
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-1 139	0	-1 139
Sum forpliktelser	0	-1 523	0	-1 523

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2017 positiv med 159 millioner.

Morbankens eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2016

Millioner kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån	0	0	184	184
Rentederivater ¹	0	421	0	421
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	42	4 093	602	4 737
Sum eiendeler	42	4 514	786	5 342
Rentederivater ¹	0	-297	0	-297
Valutaderivater	0	-7	0	-7
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-621	0	-621
Sum forpliktelser	0	-925	0	-925

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2016 positiv med 202 millioner.

Morbankens finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2017

Millioner kroner	Utlån	Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	Totalt
Inngående balanse	184	602	786
Investeringer i perioden/nye avtaler	12	90	102
Forfalt	-46	0	-46
Verdiendringer finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	1	1	2
Utgående balanse	151	693	844
Herv periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	1	1	2

Morbankens finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2016

Millioner kroner	Utlån	Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	Totalt
Inngående balanse	410	560	970
Investeringer i perioden/nye avtaler	3	42	65
Forfalt	-229	0	-229
Utgående balanse	184	602	806
Herv periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	2	0	2

Konsernets verdsettelsesteknikk

Konsernet har i økonomi- og finansavdelingen et team som har ansvar for verdsettelse av ulike eiendeler og forpliktelser for regnskapsformål. Dette teamet rapporterer til Direktør økonomi og finans. I tillegg rapporteres de faktiske resultater fra periodens verdsettelser til revisjonsutvalget i forbindelse med regnskapsavleggelsen. Det rapporteres jevnlig til revisjonsutvalget om prinsippene for verdsettingen.

Forutsetninger som benyttes for verdsettelse innenfor nivå 3 er knyttet til marginendringer på utlån.

NOTE 4 ANDRE DRIFTSINNTEKTER

Millioner kroner	4. kv 2017	4. kv 2016	Året 2017	Året 2016
Garantiprovisjon	0	0	1	2
Provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt AS ¹	27	10	83	46
Netto andre provisjonsinntekter/kostnader	4	3	14	13
Mottatt utbytte fra Sparebank 1 Boligkreditt	7	0	7	6
Andre driftsinntekter ²	1	0	1	7
Sum andre driftsinntekter	39	13	106	74

¹ For lån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS mottar banken en provisjon som beregnes som renten på utlånene fratrukket kostnader i SpareBank 1 Boligkreditt.

² BN Bank mottok i juni 2016 utbytte fra Visa Norge på 7,3 millioner kroner i sammenheng med oppgjør for salg av Visa Europa Ltd til Visa Inc.

NOTE 5 INNTEKTER AV EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAPER

For 2016 ble det i ordinær generalforsamling i datterselskapet Bolig- og Næringskreditt AS vedtatt å utbetale utbytte på 114,7 millioner kroner før skatt. Dette ble inntektsført i 1. kvartal 2017. Tilsvarende ble det for 2015 i ordinær generalforsamling vedtatt å utbetale utbytte på 96,5 millioner kroner før skatt, som ble inntektsført i 2. kvartal 2016. I tillegg ble det i ekstraordinær generalforsamling i Bolig- og Næringskreditt AS i november 2016 vedtatt et tilleggsutbytte på 985 millioner kroner, dette ble inntektsført i 4. kvartal 2016.

NOTE 6 TAP OG NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN OG GARANTIER

De forskjellige elementene som inngår i tap og nedskrivninger på utlån, er omtalt i note 1 i årsrapporten. Lån misligholdt mer enn 3 måneder er definert som lån som ikke er betjent iht. låneavtalen på 3 måneder eller mer. Som førsteprioritetsinstitusjon kan konsernet likevel få tilgang på inntekter, enten ved tvangsbruk eller ved frivillige løsninger. Tap og nedskrivninger på utlån beskrevet i denne note gjelder utlån vurdert til amortisert kost, utlån vurdert til virkelig verdi og løpende verdiendringer og gevinst/tap ved salg av overtatte eiendommer.

Millioner kroner	4. kv 2017	4. kv 2016	31.12.2017	31.12.2016
Konstaterte tap utover tidligere års nedskrivninger	0	5	35	5
Konstaterte tap på engasjementer uten tidligere nedskrivninger	0	0	5	1
<i>Periodens nedskrivninger:</i>				
Endring i gruppenedskrivninger	8	0	14	4
Endring i gruppenedskrivninger knyttet til garantiporteføljen	0	0	0	-10
Sum endring i gruppenedskrivninger	8	0	14	-6
Økning på engasjementer med nedskrivning fra tidligere år ¹	1	1	1	17
Avsetning på engasjementer uten tidligere nedskrivninger	0	0	1	5
Reduksjon på engasjementer med nedskrivning fra tidligere år	-2	0	-48	-7
Sum endring i individuelle nedskrivninger	-1	1	-46	15
Brutto tap på utlån	7	6	8	15
Inngått på tidligere konstaterte tap	-1	1	-11	-3
Tap på utlån	6	5	-3	12
Inntektsførte renter på nedskrevne lån	0	1	0	1

Millioner kroner	4. kv 2017	4. kv 2016	31.12.2017	31.12.2016
Individuelle nedskr. til dekning av tap på utlån ved starten av perioden	16	21	21	52
Konstaterte tap dekket av tidligere års individuelle nedskrivninger	0	0	0	-38
<i>Periodens nedskrivning:</i>				
Økning på engasjementer med individuelle nedskrivninger fra tidligere år	1	0	1	4
Nedskrivning på engasjementer uten tidligere individuelle nedskrivninger	0	0	1	5
Reduksjon på engasjementer med individuelle nedskr. fra tidligere år	0	0	-6	-2
Individuelle nedskr. til dekning av tap på utlån ved slutten av perioden	17	21	17	21
Gruppenedskrivninger til dekning av tap på utlån ved starten av perioden	33	27	27	23
Periodens gruppenedskrivning til dekning av tap på utlån	8	0	14	4
Gruppenedskrivning til dekning av tap på utlån ved slutten av perioden	41	27	41	27

Millioner kroner	4. kv 2017	4. kv 2016	31.12.2017	31.12.2016
Avsetning tap finansiell garanti - garantiporteføljen ved starten av perioden	2	42	42	56
Konstaterte tap dekket av tidligere års individuelle nedskrivninger	0	0	0	-21
<i>Periodens nedskrivning:</i>				
Økning på engasjementer med individuelle nedskrivninger fra tidligere år	0	0	0	11
Reduksjon på engasjementer med individuelle nedskr. fra tidligere år	-2	0	-42	-4
Avsetning tap finansiell garanti - garantiporteføljen ved slutten av perioden ¹	0	42	0	42
Gruppenedskrivninger knyttet til garantiporteføljen ved starten av perioden	0	0	0	10
Periodens gruppenedskrivninger til dekning av tap i garantiporteføljen	0	0	0	-10
Gruppenedskrivninger knyttet til garantiporteføljen ved slutten av perioden ¹	0	0	0	0
Sum tapsavsetninger vedrørende garantiporteføljen¹	0	42	0	42

¹ Den såkalte garantiporteføljen, som besto av garantier knyttet til en låneportefølje som i sin tid ble solgt til SpareBank 1 Midt-Norge, ble avvirket i fjerde kvartal. I 2017 ble det inntektsført 7 millioner kroner under tap knyttet til denne porteføljen.

Lån misligholdt mer enn 3 måneder^{1,2}

Millioner kroner	31.12.2017	31.12.2016
Brutto hovedstol	71	12
Individuelle nedskrivninger	2	0
Netto hovedstol	69	12

Øvrige lån hvor det er foretatt individuell nedskrivning¹

Millioner kroner	31.12.2017	31.12.2016
Brutto hovedstol	107	221
Individuelle nedskrivninger	15	62
Netto hovedstol	92	159

Lån misligholdt mer enn 3 måneder fordelt på sektor og i % av utlån^{1,2}

Millioner kroner	Brutto utestående		Brutto utestående	
	31.12.2017	%	31.12.2016	%
Bedriftsmarkedet	0	0,00	0	0,00
Personmarkedet	71	0,61	12	0,10
Totalt	71	0,50	12	0,09

¹ Når det gjelder noteinformasjon vedrørende øvrige lån med individuell nedskrivning så er tallene som er opplyst inkludert garantiporteføljen mot SpareBank 1 SMN.

² Misligholdte lån i % av utlån blir beregnet på grunnlag av brutto utlån i morbanken.

NOTE 7 OVERSIKT OVER BRUTTO FORVALTET UTLÅN

Millioner kroner	31.12.2017	31.12.2016
Utlån BM og PM	14 200	13 985
Brutto utlån	14 200	13 985
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	11 543	10 625
Sum utlån forvaltet portefølje	25 743	24 610

NOTE 8 OVERFØRING AV UTLÅN TIL SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT

SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Obligasjonene til SpareBank 1 Næringskreditt har en Aaa rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Boligkreditt AS i Stavanger. BN Bank har ingen eierandeler i SpareBank 1 Næringskreditt per 31. desember 2017. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringsseiendom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt erverver utlån med pant i næringsseiendom og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan BN Bank overføre utlån til foretaket, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån fra BNkreditt. Lån overført til Sparebank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringsseiendom innenfor 60 prosent av takst. Overførte lån er juridisk eid av Sparebank 1 Næringskreditt AS og BNkreditt har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2017 er bokført verdi av overførte utlån 4,1 milliarder kroner. BNkreditt forestår forvaltningen av overførte utlån og BNkreditt mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i selskapet.

BN Bank har garantert for engasjementer som er overført i den grad engasjementene overstiger 25 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt AS sin ansvarlige kapital. Per 31. desember 2017 utgjør de nevnte garantiene 0 millioner kroner.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Mottatt vederlag for lån overført fra BNkreditt til SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi ved utgangen av 4. kvartal 2017 og 2016.

Garanti stilt fra BN Bank til BNkreditt

For å ivareta eksisterende obligasjonseieres interesser i BNkreditt har BN Bank i forbindelse med overføringen av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt inntatt for at BNkreditt skal ha en kapitaldekning på minst 20 prosent til enhver tid. I den grad kapitaldekningen er lavere enn 20 prosent skal morbanken stå tilbake for sitt tilgodehavende i BNkreditt og/eller stille garanti. Per 31. desember 2017 har BNkreditt en kapitaldekning på 39,1 prosent. Beløpet morbanken står tilbake for utgjør 0 millioner kroner per 31. desember 2017.

NOTE 9 OVERFØRING AV UTLÅN TIL SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT

SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Næringskreditt AS i Stavanger. BN Bank har en eierandel på 6,63 prosent per 31. desember 2017. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. Obligasjonene til SpareBank 1 Boligkreditt har en rating på Aaa og AAA fra henholdsvis Moody's og Fitch. SpareBank 1 Boligkreditt erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan BN Bank overføre utlån til foretaket, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån til foretaket. Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av takst. Overførte utlån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og BN Bank har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2017 er bokført verdi av overførte utlån 11,5 milliarder kroner. BN Bank forestår forvaltningen av overførte utlån og BN Bank mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i selskapet.

BN Bank har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste 12 måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

BN Bank har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at BN Bank skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS kjernekapitaldekning minst er 9,0 prosent, og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning på minst 10,0 prosent. Ut fra en konkret vurdering har BN Bank valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at BN Bank skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Mottatt vederlag for lån overført fra BN Bank til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 4. kvartal 2017 og 2016.

NOTE 10 INNLÅN

I balansen er innlån med fast rente som inngår i verdisikring vurdert til amortisert kost, mens øvrige innlån med fast rente er utpekt til virkelig verdi. Innlån med flytende rente er vurdert til amortisert kost.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Morbanken har emitert obligasjoner og sertifikater for pålydende 3 050 millioner kroner i 2017, enten som nyemisjoner eller utvidelse av eksisterende åpne lån.

Millioner kroner	Sertifikater	Obligasjoner	Sum
Netto gjeld (pålydende) 01.01.2017	0	7 524	7 524
Nyemisjoner	0	600	600
Utvivelse av eksisterende	0	100	100
Oppkjøp og forfall av eksisterende	0	-1 462	-1 462
Netto gjeld (pålydende) 31.03.2017	0	6 762	6 762
Nyemisjoner	200	500	700
Utvivelse av eksisterende	0	250	250
Oppkjøp og forfall av eksisterende	0	-405	-405
Netto gjeld (pålydende) 30.06.2017	200	7 107	7 307
Utvivelse av eksisterende	0	300	300
Oppkjøp og forfall av eksisterende	0	-483	-483
Netto gjeld (pålydende) 30.09.2017	200	6 924	7 124
Nyemisjoner	0	800	800
Utvivelse av eksisterende	0	300	300
Oppkjøp og forfall av eksisterende	0	-682	-682
Netto gjeld (pålydende) 31.12.2017	200	7 342	7 542

Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon

Morbanken har ikke emittert fondsobligasjoner eller ansvarlig lånekapital i 2017, verken som nyemisjoner eller utvidelse av eksisterende åpne lån. Fondsobligasjoner er reklassifisert fra gjeld til Egenkapital fra og med 01.01.17.

Millioner kroner	Fonds- obligasjoner	Ansvarlig lånekapital	Sum
Netto gjeld (pålydende) 01.01.2017	400	800	1 200
Netto gjeld (pålydende) 31.03.2017	400	800	1 200
Netto gjeld (pålydende) 30.06.2017	400	800	1 200
Netto gjeld (pålydende) 30.09.2017	400	800	1 200
Oppkjøp og forfall av eksisterende	0	-300	-300
Netto gjeld (pålydende) 31.12.2017	400	500	900

Innregnede verdier

Millioner kroner	31.12.2017	31.12.2016
Sertifikater vurdert til virkelig verdi	201	0
Sum innregnet verdi av sertifikater	201	0
Obligasjoner vurdert til amortisert kost	3 577	3 932
Obligasjoner vurdert til amortisert kost (sikret gjeld)	3 935	3 814
Sum innregnet verdi av obligasjoner	7 512	7 746
Sum innregnet verdi av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	7 713	7 746
Fondsobligasjoner vurdert til amortisert kost	401	401
Sum innregnet verdi av fondsobligasjoner	401	401
Ansvarlig lån vurdert til amortisert kost	500	801
Sum innregnet verdi av ansvarlig lån	500	801
Sum innregnet verdi av ansvarlig lån og fondsobligasjoner	901	1 202

NOTE 11 VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER SAMMENLIGNET MED INNREGNET VERDI

Millioner kroner	31.12.2017		31.12.2016	
	Virkelig verdi	Innregnet verdi	Virkelig verdi	Innregnet verdi
Ansvarlig utlån	450	451	452	452
Utlån	14 143	14 143	13 937	13 937
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	52	52	13	13
Rentederivater	260	260	421	421
Valutaderivater	1	1	0	0
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	4 456	4 456	5 228	5 228
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	5 034	5 034	5 008	5 008
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	5	5	5	5
Fondsobligasjoner ^{*)}	-404	-401	0	0
Ansvarlig lånekapital ^{*)}	-508	-500	-1 203	-1 202
Gjeld til kredittinstitusjoner	-35	-35	-318	-318
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-7 800	-7 713	-7 800	-7 746
Påløpte kostnader og forskuiddsbetalte inntekter	0	0	-42	-42
Annen kortsiktig gjeld	-30	-30	-24	-24
Rentederivater	-172	-172	-297	-297
Valutaderivater	-11	-11	-7	-7
Innskudd fra og gjeld til kunder	-13 641	-13 641	-13 416	-13 416
Sum	1 800	1 899	1 957	2 012

^{*)} Fondsobligasjoner er reklassifisert til egenkapital fra og med 1.1.2017 og skilles dermed ut på egen linje i tabellen ovenfor fra og med 2017.

Ved beregning av virkelig verdi på sertifikater og obligasjoner til amortisert kost benyttes anslag på markedskurser innhentet fra meglere. Statskassaveksler er vurdert til siste kjøperkurs (bid). Finansielle derivater er i sin helhet vurdert til virkelig verdi og det vil følgelig ikke presenteres noe avvik mellom virkelig verdi og innregnet verdi i balansen.

Nivåinndeling ved virkelig verdi beregninger på finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Virkelig verdi beregninger på finansielle instrumenter til amortisert kost på balansedagen er inndelt i følgende nivåer:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
- Nivå 2: Verdssettelse er foretatt gjennom bruk av verdssettelsesteknikker og neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Risikofri rente leses av i markedet gjennom renten for lån mellom særlig kredittverdige banker (swap-rentekurven). Påslag for kredittrisiko er gjort på basis av de løpende vurderinger som andre markedsaktører gjør av bankens kredittverdighet.
- Nivå 3: Verdssettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder og heller ikke har observerbare forutsetninger som input til verdssettelsen.

Morbanks eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31.desember 2017

Millioner kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Ansvarlig utlån	0	450	0	450
Sum eiendeler	0	450	0	450
Ansvarlig lånekapital	0	-508	0	-508
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-7 599	0	-7 599
Sum forpliktelser	0	-8 107	0	-8 107

Morbanks eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2016

Millioner kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Ansvarlig utlån	0	452	0	452
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	0	492	0	492
Sum eiendeler	0	944	0	944
Ansvarlig lånekapital	0	-1 203	0	-1 203
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-7 800	0	-7 800
Sum forpliktelser	0	-9 003	0	-9 003

NOTE 12 MOTREGNINGSRETT FINANSIELLE DERIVATER

Mot finansielle institusjoner inngår konsernet standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler som gir partene motregningsrett ved eventuelt mislighold. I tillegg har konsernet inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA) mot noen av motpartene.

Finansielle eiendeler		31.12.2017	
Motpart	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for netto-oppgjør¹	Beløp etter mulige netto-oppgjør
Motpart 1	41	9	32
Motpart 2	101	77	24
Motpart 3	33	11	22
Motpart 4	26	26	0
Motpart 5	19	11	8
Motpart 6	2	0	2
Motpart 7	0	0	0
Sum	222	134	88

Finansielle forpliktelser		31.12.2017	
Motpart	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for netto-oppgjør¹	Beløp etter mulige netto-oppgjør
Motpart 1	9	9	0
Motpart 2	77	77	0
Motpart 3	11	11	0
Motpart 4	35	26	9
Motpart 5	11	11	0
Motpart 6	0	0	0
Motpart 7	0	0	0
Sum	143	134	9

Finansielle eiendeler		31.12.2016	
Motpart	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for netto-oppgjør¹	Beløp etter mulige netto-oppgjør
Motpart 1	112	20	92
Motpart 2	125	125	0
Motpart 3	45	11	34
Motpart 4	33	33	0
Motpart 5	31	15	16
Motpart 6	3	0	3
Sum	349	204	145

Finansielle forpliktelser		31.12.2016	
Motpart	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for netto-oppgjør¹	Beløp etter mulige netto-oppgjør
Motpart 1	20	20	0
Motpart 2	148	125	23
Motpart 3	11	11	0
Motpart 4	38	33	5
Motpart 5	15	15	0
Motpart 6	0	0	0
Sum	232	204	28

¹Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør som ikke er presentert netto i balansen.

NOTE 13 KAPITALDEKNING

Prosess for vurdering av kapitalbehov

Det ble innført nye kapitaldekningsregler i Norge fra 1. juli 2014 (CRD IV - EUs nye direktiv for kapitaldekning).

BN Bank fikk i 2. kvartal 2014 godkjenning til å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach - Advanced) for måling av kredittrisiko for foretaksengasjement, og fikk tilsvarende godkjenning for boliglån i 2. kvartal 2015. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer.

Millioner kroner	31.12.2017	31.12.2016
Aksjekapital	706	706
Overkursfond	415	415
Avsatt utbytte	0	400
Fond for urealiserte gevinster	16	355
Annen egenkapital	2201	1570
Sum egenkapital ³	3 338	3 446
Kjernekapital		
Immaterielle eiendeler	-16	-19
Fradrag for avsatt utbytte	0	-400
Direkte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-287	-201
Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-31	-23
Urealiserte gevinster egenkapitalinstrumenter	0	0
Delårsresultat som inngår i kjernekapital	0	0
Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-5	-6
Sum ren kjernekapital	2 999	2 797
Fondsobligasjoner, hybridkapital ^{1 og 3}	400	400
Direkte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-36	-67
Sum kjernekapital	3 363	3 130
Tilleggskapital utover kjernekapital		
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	500	800
Direkte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-36	-118
Tilleggskapital	464	682
Sum ansvarlig kapital	3 827	3 812
Minimumskrav ansvarlig kapital Basel III ²		
Engasjement med spesialiserte foretak	129	125
Engasjement med øvrige foretak	35	62
Engasjement med massemarked pant i fast eiendom	231	236
Egenkapitalposisjoner	60	50
Sum kredittrisiko IRB	456	473
Operasjonell risiko	49	46
Engasjementer beregnet etter standardmetoden	371	391
Kredittverdighet hos motpart (CVA-risiko)	3	5
Minimumskrav ansvarlig kapital	879	915
Beregningsgrunnlag	10 991	11 433
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer (2,5 %)	275	285
Motsyklisk buffer (1,5 %)	165	171
Systemrisikobuffer (3,0 %)	330	342
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	769	798
Tilgjengelig ren kjernekapital (fratrasket 4,5%)	2 505	2 284
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	27,29 %	24,47 %
Kjernekapitaldekning	30,60 %	27,38 %
Kapitaldekning	34,82 %	33,34 %
Uvektet kjernekapitalandel	12,52 %	11,61 %

¹ For nærmere detaljer, se note 10.

² Fra og med 2. kvartal 2014 har BN Bank fått godkjenning til bruk av interne målemetoder for kredittrisiko knyttet til foretaksengasjement, og fikk tilsvarende godkjenning for personmarkedet fra og med 2. kvartal 2015. Historiske minimumskrav til ansvarlig kapital er rapportert etter standardmetoden.

³ I balansen er fondsobligasjoner reklassifisert fra gjeld til egenkapital fra og med 1.1.2017.

I henhold til Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak skal fradraget for ikke-vesentlige investeringer i selskaper i finansiell sektor fases inn med følgende prosentsats:

i 2014:	20 prosent
i 2015:	40 prosent
i 2016:	60 prosent
i 2017:	80 prosent

NOTE 14 BETINGEDE UTFALL, HENDELSER ETTER BALANSEDAG

BN Bank mottok den 3. juli 2015 en stevning knyttet til et engasjement som på det tidspunktet var gjenstand for nedskrivning. Tap knyttet til engasjementet er regnskapsmessig konstatert og restkravet er verdsatt til kroner 0 i bankens balanse per 31. desember 2017. I stevningen kreves erstatning for tap kunden mener å ha lidt som følge av bankens handlinger. Stevningen innebærer etter bankens syn ikke behov for avsetning for fremtidige forpliktelser.

Ut over det som er beskrevet ovenfor foreligger ikke eiendeler eller forpliktelser som det knytter seg betingede utfall til og der disse utfall kan ha vesentlig påvirkning på konsernets finansielle stilling. Det har ikke vært vesentlige hendelser etter balansedagen.

NOTE 15 RESULTATREGNSKAP 5 SISTE KVARTAL

Millioner kroner	4. kv 2017	3. kv 2017	2. kv 2017	1. kv 2017	4. kv 2016
Renteinntekter og lignende inntekter	159	153	158	155	150
Rentekostnader og lignende kostnader ¹⁾	76	82	81	86	92
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	83	71	77	69	58
Verdiendring finansielle instrumenter til virkelig verdi, gevinster og tap	-5	6	3	15	-6
Andre driftsinntekter	39	29	23	15	13
Sum andre driftsinntekter	34	35	26	30	7
Lønn og generelle administrasjonskostnader	44	43	49	31	39
Avskrivninger og nedskrivninger	3	3	4	3	3
Andre driftskostnader	2	4	3	4	4
Andre gevinster og tap	0	0	0	0	0
Sum andre driftskostnader	49	50	56	38	46
Driftsresultat før tap på utlån	68	56	47	61	19
Tap på utlån	6	-2	4	-11	5
Driftsresultat etter tap på utlån	62	58	43	72	14
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	0	0	0	115	985
Resultat før skatt	62	58	43	187	999
Beregnet skattekostnad ²⁾	18	14	11	18	4
Resultat etter skatt	44	44	32	169	995

1) Tall for 1. til 3. kvartal 2017 viser utbetaling til fondsobligasjonseierne som rentekostnader. Dette utgjør 5 millioner kroner pr kvartal. For 4. kvartal er denne utbetalingen behandlet som utbytte. Viser til note 1 for en nærmere beskrivelse.

2) Skatteeffekten av reklassifisering av fondsobligasjoner er i sin helhet tatt i 4. kvartal. Dette medfører en merkostnad på 3,6 millioner kroner i 4. kvartal. Dersom 1. til 3. kvartal korrigeres iht punkt 1 ovenfor må også skattekostnad korrigeres med 1,2 millioner kroner pr kvartal, samt at 4. kvartal da må reduseres med 3,6 millioner kroner. Viser til note 1 for nærmere beskrivelse.

NOTE 16 AVSETNING RESTRUKTURERING

I styremøte 24. januar 2017 ble det vedtatt en ny strategi for bedriftsmarkedssatsningen i BN Bank. Porteføljen skal nå bevares og videreutvikles med fokus på prosjektfinansiering. Dette medførte at store deler av den regnskapsmessige avsetningen for avviklingskostnader ble reversert i 1. kvartal 2017. Regnskapsmessig effekt i 1. kvartal utgjorde 20,0 millioner kroner.

I 4. kvartal er avsetningen redusert med 0,5 millioner kroner som følge av utbetalinger, gjenværende avsetning utgjør 4,8 millioner kroner pr utgangen av 4. kvartal og gjelder utbetalinger i henhold til allerede inngåtte avtaler.